BONDIA® ARUBA

E

AOV no ta pa semper...
Impone interes halto...?

Diasabra 11 di November 2023 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

Por spera veredicto riba matrimonio pa pareha di mesun sexo na comienso di proximo aña

Pagina 2

- **Integridad ta rekeri control debido di gobierno** Pagina 3
- **Ta anuncia expansion di areanan Ramsar** Pagina 4
- **Mama a tira baby di seis dia for di balcon na Sint Maarten** Pagina 8

A presenta proyecto di reintroduccion di Lora na Aruba na prinses Beatrix

Pagina 3

Un Weganan Panamericano Santiago 2023 fenomenal pa Aruba su delegacion

Pagina 14

43.2 miyon persona ta sufri di hamber den Latino America y Caribe

Pagina 11

A presenta proyecto di reintroduccion di Lora na Aruba na prinses Beatrix

Manera ta conoci, ayera tabata e ultimo dia di bishita di prinses Beatrix na Aruba, cual e ta realisando bao invitacion di DCNA, organisacion di conservacion di naturalesa di cual e prinses ta patron. Como parti di e bishita, a invita e prinses pa presencia e proyecto exitoso di reintroduccion di Lora na Aruba.

Diabierna mainta Minister di Naturalesa, Ursell Arends tabatin e honor pa acompaña Su Altesa Prinses Beatrix na e proyecto di Fundacion Parke Nacional Aruba y siña mas ariba e reintroduccion di lora na Aruba.
Lora ta un parha endemico, pero ya pa varios aña no por haya nan mas den nos naturalesa. E proyecto pa reintroduci loranan lo percura pa unabes mas nos por gosa di e parhanan aki den Aruba su naturalesa.
E proyecto ta un ehempel di colaboracion entre Aruba y Boneiro unda intercambio di conocemento y esfuersonan entre esnan envolvi pa logra un proyecto exitoso. Trahando hunto por amplifica nos logronan na beneficio di nos comunidad y nos herencia natural.

FPNA, como entidad encarga di e campaña di conscientisacion y educacion na e comunidad di Aruba ariba Lora, ta hunga un rol vital. Nan trabou ta asegura cu tur persona ta compronde e importancia di nan rol pa e proteccion di nos parha nativo. Cada ciudadano por contribui na mantencion di nos herencia natural, y tur e tesoronan cu nos naturalesa ta ofrece.

Pabien na e ekipo di Fundacion Parke Nacional Arikok pa nan esfuerso destaca y dedicacion pa haci e proyecto un realidad. Nan trabou ta representa un paso importante pa recupera nos patrimonio natural y ta demostra nan compromiso na nos flora y fauna. Pronto, ful Aruba lo por celebra e logro inmenso aki pa nos Pais!

Por spera veredicto riba matrimonio pa pareha di mesun sexo na comienso di proximo aña

Ayera 10 di november ta tuma luga na Den Haag den Corte di Casacion e tratamento oral di e casonan di Aruba y Corsou tocante e apertura di matrimonio pa parehanan di mesun sexo. Pa Aruba ta trata di e caso di Fundacion Orguyo contra Pais Aruba y pa Corsou e caso ta di Human Rights Caribbean Foundation c.s. contra Pais Corsou.

Papiando pa Gobierno di Aruba, mr. Jan Paul Heering principalmente a presenta obhecionnan legal formal, enfatisando cu e huesnan di Corte incorectamente a asumi e rol di legislador. Representando Corsou, mr. Jeroen van Weerden a argumenta cu Corte no a scucha oponentenan di matrimonio di mesun sexo, y no a considera interesnan.

Mr. Mirto Murray, mr. David Wever y mr. Ton Vermeulen, representando gruponan defensor di derechonan LGBTQI+ a traves di Human Rights Caribbean Foundation y Fundacion Orguyo Aruba, a argumenta cu tin “discriminacion sistematico” di gobiernonan di Corsou y Aruba, haciendo parehanan di mesun sexo “ciudadanonan di segunda clase” sin e mesun derechonan cu parehanan casa, segun a reporta CuraçaoChronicle.

Awo e partidonan ta bay tin e oportunidad di responde por escrito riba e argumentonan di cada un. Procurador General Snijders ta spera di publica su conclusionnan dia 19 di januari, y despues di esaki, e veredicto final lo yega dentro di un par di luna. “Nos mester tuma un decision dificil riba un asunto hopi compleho,” presidente mr. Polak a indica na fin di e sesion.

Integridad no por sin actitud corecto individual

Pero ta requeri control debido di gobierno tambe

Banda di nos propio reaccion riba e caso di e 'ambtenaar spirito', mejor dicho e periodista 'spirito', nos por a admira tambe un reaccion di e actual minister encarga cu e proyecto di promocion di 'integridad', den cual e ta recorda comunidad cu integridad no ta solamente un asunto pa gobierno, sino cu e ta depende tambe di e forma con e individuo ta comporta, den cumplimento si of no cu e principio aki. Mester reconoce y aplaudi e contribucion aki na e debate publico continuo cu nos mester tin riba e tema aki, pero cu hopi biaha ta desaparece den trasfondo, trahando lugar pa otro tema.

Sin embargo, e enfasis riba e responsabilidad di e individuo, fuera y dentro di e aparato publico, no por ta basa solamente riba un yamado na un actitud individual positivo, manera e conocido expresion di nos Promer Ministro, cu integridad ta 'haci lo corecto tambe ora ningun hende ta wak'. Nos por bisa cu e expresion ey ta completamente na su lugar y ta resumi di bon forma loke ta integridad. Unico cos ta, cu e practica di integridad, sigur dentro di gobernacion, no por depende solamente di un apelacion riba e consenshi y bon educacion, pasobra esaki mester cuminza na cas, di e persona individual. Dentro di e aparato ta esnan cu ta eherce poder politico ta e promernan yama pa percura pa un regimen adecua di supervision, y actuacion contundente ora esaki ta necesario. E actuacion aki tin anto dos efecto positivo. Uno ta cu e mandatario(nan) no ta laga duda unda nan ta para den e tipo di caso aki, como advertencia na otro(nan) cu kier bay den e direccion incorecto.

Na mes momento, esaki ta duna un señal claro na comunidad kico ta e maneho gubernamental encuanto e materia aki. Esaki lo ta un estimulo tambe pa un discusion sano den comunidad encuanto 'kico ta bon y kico ta malo', algo cu ta duna e impresion di a bay perdi pa basta tempo caba, dentro y fuera di gobernacion.

Den e declaracion ministerial referi, ta trece dilanti un ehemplo di contratacion cu no ta bay bon y por ser usa pa metanan menos positivo, esta e asina yama 'dienstverleningsovereenkomst' 'DVO' o e variante 'OVO' unda ambos ta duna e 'bentaha' dudoso cu tin peligro di menos control riba prestacion di e persona contrata. Esaki riba su mes lo ta un fayo di e ministerio o hefe di departamento concerni, pasobra legalmente ta nan obligacion pa percura pa tin supervision debido riba tur hende contrata, irespecto e forma di contratacion, sea como 'ambtenaar', 'arbeidscontractant' o como contratista bao di un DVO.

Esaki ta laga sin splica pakico gobierno a cuminza bay mas den direccion di 'DVO/OVO' na lugar di contrato como empleado publico. Nos ta distingui dos bentaha grandi. Uno ta cu e convenio DVO/OVO ta duna mas facilidad pa termina e relacion laboral, sin e posible consecuencianan legal di un contrato laboral normal. Tambe tin e bentaha cu no ta necesario controla e contratante den caso di enfermedad; no presenta na trabao ta significa no haya pago... Naturalmente esaki ta laga ainda e responsabilidad di controla si tabatin trabao o no. Di e manera aki no ta scapa di eherce control riba prestacion.

Banda di esaki e bentaha mas grandi ta cu e casonan di DVO/OVO no ta aparece riba payroll di gobierno, pero ta ser paga y administra bao di administracion di creditor, como proveedor di servicio. Esaki ta brinda e bentaha cu por haci e gastonan di salario aparenta mas abao cu nan ta en realidad. Redaccion di Bon Dia Aruba a trece esaki mas di un biaha na atencion di CAft, den discusion di gasto di personal, y nos por constata cu a bin un reaccion di banda Hulandes.

Hulanda kier inclui gasto di DVO den gasto di personal Como propuesta di gobierno di Hulanda, ta aparece awor den e proyecto di ley di Reino pa e supervision financiero, cu desde 2027 en adelante e gastonan di personal lo ta mara na e norma di 10% di GDP, pero no lo ta solamente e gastonan di personal di e ministerionan, sino cu ta incorpora tur gasto di entre otro tur alto colegio constitucional, DOW cu tur gasto di personal haci paga cu fondo di presupuesto, y e "contratacion di hende externo, sea directo o via 'opdrachtverlening'", ademas di e gastonan di personal di e entidadnan di seguro social y tur subsidio di salario y gasto di anterior empleado publico cu ta core ainda pa gasto di gobierno.
Ta logico cu pa por ta prepara pa e cambio aki, lo mester cuminza haci preparacion administrativo. Esaki lo trece mas transparencia den e asuntonan financiero, y sigur mas vista riba e contratacion di persona, den tur forma di contratacion posible. Nos no a scucha comentario ainda di parti di gobierno riba manera con ta bay atende esaki, pero en todo caso a bay di acuerdo cu e norma di 10% di GDP; falta ainda e aprobacion di e definicion Hulandes. Esey por ta un poco mas dificil pa acepta, pero lo ta necesario pa e practica debido di integridad y transparencia, cu gobierno mes ta promove.

Simon Waslander:

Minister Oduber a pidi pa un reaccion publico di mi persona

Ayera mi persona a tuma e oportunidad di a confronta Minister Dangui Oduber di Ministerio di Turismo y Salud cu mi preocupacionnan locual ta e situacion di SVB na e reunion di "Ban Topa" di partido MEP organisa na Noord riba 9 di November.

Eynan a puntra e gobernante pa reacciona publicamente riba mi preocupacionnan como ciudadano. Behalve cu e gobernante a reacciona na mi persona den tono rabia y cu personanan den e meeting a cuminsa yama mi persona nombernan insultivo manera "lolo", el a eis di mi persona pa mi usa data mas up-to-date y pa duna e analisis aki publicamente pa rectifica mi declaracionnan. Tumando nota di esaki, a skirbi e siguiente update di mi analisis.

Struisvogel Politiek:
Prome cu mi duna mi analisis up-to-date, un bes mas usando SVb su mesun cifranan, mi kier bisa hopi duidelijk cu e autor ta hay'e masha tristo mes cu ningun conferencia di prensa of declaracion oficial a sali di Ministerio di Turismo y Salud of di SVb. Esaki ta di mainta 10 di November cu a check ambos e website di SVb y e Facebook oficial di Minister Oduber. Ta algo profundamente lamentabel cu parce cu e instancianan concerni no kier ni papia den manera oficial di e situacion aki y ta simplemente purba ignora e problema.
Begroting 2023 di SVb:
Ta basa mi analysis up-to-date riba SVb su mesun "Begroting 2023" cu por wordo haya via e siguiente link:
https://www.svbaruba.org/wp-content/uploads/2023/01/Begroting-2023-SVb-en-fondsen_NOV6_2022.pdf

Liquiditeitsprognose AOV/AWW	Jaar 2022	Jaar 2023	Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026
Ontvangsten AOV	299,4	320,6	325,2	326,8	328,4
Ontvangsten Reparatie toeslagen	31,3	31,4	31,4	31,9	32,0
Totaal ontvangsten	330,7	351,9	356,6	358,7	360,4
Uitkeringen AOV	(296,2)	(304,8)	(305,2)	(313,6)	(326,4)
Uitkeringen AWW	(18,6)	(19,2)	(19,5)	(19,7)	(19,8)
Uitgaven Administratiekosten AOV/AWW	(3,1)	(3,1)	(3,1)	(3,1)	(3,1)
Totaal uitgaven	(317,9)	(327,1)	(327,7)	(336,4)	(349,3)
Mutatie liquiditeit	**12,7**	**24,9**	**28,9**	**22,3**	**11,1**

Liquiditeit	Jaar 2022	Jaar 2023	Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026
Saldo liquiditeit begin van de maand	58,1	70,8	95,7	124,7	147,0
Mutatie	12,7	24,9	28,9	22,3	11,1
Saldo liquiditeit na Payroll	70,8	95,7	124,7	147,0	158,2
Externe financiering	-	-	-	-	-
Saldo liquiditeit na externe financiering	70,8	95,7	124,7	147,0	158,2

Lo declara atrobe cu SVb no ta den un 'nood acuut', pero segun nan mesun proyeccionnan usando tur e data di meevallers economico, nos ta wak despues di aña 2024 e "surplus" anual ta keda baha masha hopi mes.

Den aña 2024 ta spera un surplus di 28.9 miyon florin y na 2026 esaki lo ta solamente 11.1 miyon florin. Esaki no ta nada straño pasobra den e Jaarverslag 2020 a premira cu lo tin un surplus te na 2026 y cu na 2027 nos lo cuminsa drenta estadonan di deficit.
Usando SVb su mesun Facebook post, tin 134.6 miyon den likides den e fondo.
Cu ta mas halto cu esun premira den e jaarverslag di 2020.

Pero usando atrobe SVb su mesun proyeccionnan, hasta si e fondo lo tabatin un likides di 180 miyon florin pa 2028, esaki lo simplemente prolonga e situacion un poco. Hasta den e situacion ultra-positivo aki e fondo lo ta bashi pa 2036. Esaki ta basa riba e jaarverslag 2020, pagina 24.

Minister Oduber ta hunga Sinterklaas:
Awo durante e nochi di "Ban Topa" esnan presente a keda hopi contento mes ora cu Minister Oduber a anuncia cu otro aña uitkering di AOV lo hisa un bes mes!
E gobernante a bisa cu e fondo ta solido y cu no tin ningun problema.
P'esey por parti regalo cu un achtergrond politico cu no ta basa riba un logica responsabel.

Ta pidi pa e projecties updated: post-2030
Mi persona ta pidi un bes mas aclaracion di Ministerio di Turismo y Salud y SVb pa publica nan proyeccionnan nobo di e fonds despues di 2030 te cu 2040. Eynan nos lo wak den mi punta di bista e berdad bin di dilanti cu algun momento entre 2032-2036 e fondo lo ta bashi.

Pero pa esaki ta wardando e declaracion oficial, cu te ainda te na mi miho conocemento no a wordo publica na escrito di e articulo aki.

Ta anuncia expansion di areanan Ramsar; areanan protegi na bienestar di Aruba su naturalesa

Diabierna merdia durante e simposio titula "Nature-Based Solutions (NBS)", Minister di Naturalesa, Ursell Arends a duna un discurso den e aula di Universidad di Aruba. E simposio a wordo organisa door di Fundacion Parke Nacional Aruba y Dutch Caribbean Nature Alliance. E enfoke di e evento ta pa expande conocemento y accionnan riba solucionnan cu ta encera procesonan natural pa aborda desafionan ambiental entre e paisnan den Caribe Hulandes.

E simposio a conta cu participantenan renombra manera Su Altesa Real Prinses Beatrix, Su Excelencia Gobernador Boekhoudt y Su Excelencia Prome Minister Wever-Croes, hunto cu diferente invitado distingui.

Den Minister Arends su discurso e la expresa su gratitud pa e organisadonan, enfatisando e importancia di colaboracion pa avansa e rol di naturalesa den nos comunidad. E la urgi e audiencia pa reconoce y aprecia e esfuersonan colectivo di esnan presente y tur cu tin naturalesa na pecho.

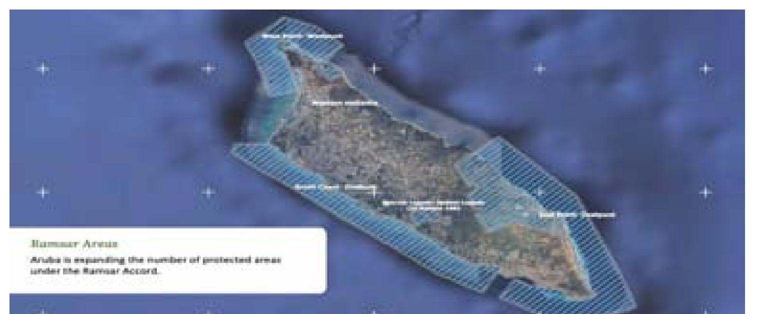
E discurso a pone enfasis ariba e urgencia di iniciativanan pa preservacion di naturalesa y alabes e compromiso di Aruba pa conserva naturalesa mediante leynan y maneho.

Un anuncio cu sigur a gara atencion di tur presente tabata e expansion di areanan protegi bou di e convenio di Ramsar na Aruba. Esaki fuera di Spaans Lagoen, awo ta inclui e sistema di Western Wetlands, cual ta consisti di cinco saliña, Zuidkust, Westpunt y Oostpunt.

Ramsar ta un reconocemento internacional pa e balor natural di areanan tanto riba tera como marino. Den futuro un "Island Round Marine Park" tambe lo ta parti di maneho di nos areanan marino. Contrario na Ramsar, e designacion di un parke marino ron di Aruba ta un manera di reconoce, den legislacion nacional e necesidad pa uza e areanan aki den un manera sostenibel. Aunke e reconocemento di Ramsar no ta prescribi regulacionnan specifico, e ta stimula Aruba pa intensifica su esfuersonan di conservacion. Pa duna como ehempel, Spaans Lagoen a ricibi reconocemento di Ramsar den e decada di aña 80, pero designa formalmente como area protegi den ley a sosode na 2017.

Minister Arends ta remarca cu e status di Ramsar tin como meta pa proteha e arenan aki sin interveni cu actividadnan economico, enfatisando reduccion di daño y restauracion di naturalesa den caso di daño cu ta inevitabel.

Tambe a remarca e importancia

di cooperacion entre fronteranan den Caribe Hulandes pa conservacion marino. Minister Arends su ambicion ta pa nos yega na un "ABC-wide" Hope Spot na 2024, colaborando cu Mission Blue pa proteha e lama comparti entre Aruba, Boneiro, y Corsou. E palabranan di Sylvia Earle, presidente di Mission Blue: "No water, no life; No blue, no green" a wordo menciona cual ta enfatisa e rol fundamental di awa pa mantene bida riba tera.

Palabra di gradicimento a bay na organisacionnan di FPNA, DNM, TurtugAruba, Aruba Birdlife Conservation, Aruba Marine Mammal Foundation y Wageningen Universtiy pa nan efsuersonan colaborativo den e gran logro di e status di Ramsar pa e regionannan adicional na Aruba.

"Laga nos tur continua di tin pasenshi pa representa, preserva, conserva y persisti den nos mision na bienestar di naturalesa. Desaroya nos mes hunto cu naturalesa sin lubida pa disfruta tur locual naturalesa ta ofrece. Naturalesa ta nutri nos, ta ora pa nos tambe nutri naturalesa", Minister Arends a expresa.

BONDIA ARUBA

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc.#332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc.#23951903
RBC Royal Bank Acc.#13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Andreina Morillo
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
sulaika.croes@cspnv.com
Sulaika Croes

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

Editorial

AOV no ta pa semper...

Ni pa cubri tur cos...

Den nos edicion di ayera tabatin un articulo interesante den cual a aborda e tema di e agotacion previsto di e fondo di pension di behez AOV, na inicio di e proximo decada. Un tema cu ta bin dilanti regularmente, pero no ta haya un 'follow-up' gubernamental, por lo menos no di forma publico. Cu e tema ta sigui den nos cara por conclui di e hecho cu e ta un di e asuntonan menciona den e Landspakket pa Aruba, unda a acorda cu, salvo algun otro medida suficiente, entrante 2026 Aruba lo pasa pa hala edad di pension pa 66 aña. Laga nos cuminza anto pa bisa cu gobierno ta na altura di e situacion, pero cu e aparente urgencia di tanto asunto relaciona cu e debenan publico a 'stroba' nan di cuminza atende e problema aki.

E aspecto treci dilanti awor ta bay un stap mas leu, esta cu na e nivel actual di entrada y gasto, e fondo ta keda bashi pa aña 2032. Sorpresa? No, en todo caso no pa esnan mas interesa o di otro manera involucra cu e tema aki. Por ehemplo, den discusion di e materia aki den e Dialogo Social mas di 10 aña pasa, cu a conduci na e aumento di edad di pension te 65 aña. E cambio ey a bay acompaña pa mas medida, entre otro aumento di prima pa dunador di trabao y empleado, aumento di e limite di ingreso pa cobro di prima, y algun mas. Na e momento ey, ora a acorda e aumento di edad gradual te na 2024, tabata conoci caba cu esaki lo no ta suficiente y cu e indicacion di e propio SVb, di e menaza pa e fondo den direccion di aña 2030 y despues, tabata algo cu tabata previsto caba e tempo ey. Si tin sorpresa algun den e asunto aki, esey lo mester ta fruto di e silencio cu gobierno ta mantene encuanto e tema aki, envez di trece e obstaculonan aki den nos seguro social dilanti na un manera corecto y abierto; esey tambe yama goberna...

Sin embargo, loke nos por a mira ta net lo contrario. Den campaña electoral ta e propio Promer Ministro actual a propaga, contrario na tur informacion obhetivo tocante e tema, cu e si ta bay baha edad di pension atrobe, a sabiendas cu esey absolutamente no ta cuadra cu berdad. E prueba mas palpable di esey ta cu ta su gobierno a bay di acuerdo cu loke ta formula den e Lanspakket acorda cu Hulanda. Lo ta un argumento hopi 'cheap' awor pa bira culpa Hulanda pa e condicion aki den e Landspakket, cu esaki ta otro lugar unda Hulanda a 'pone cuchiu riba garganta' di gobierno di Aruba, cu lo tabata desea di haci esaki di otro manera. Nos no ta bisa cu actual gabinete ta bay actua asina, pero 'por si acaso' esaki lo ta nos respuesta.

Awor e otro parti di e asunto. Uno, e AOV ta continua como un medio insuficiente di entrada pa un persona pensiona por biba razonablemente? Si, na promer lugar pasobra e no tabata nunca intenciona como tal. E ta mas bien un medio di entrada basico, banda di otro forma di entrada, sea di pension of otro forma di reserva personal. Si nos contempla e nivel di e pension completo di AOV, compara cu actual nivel di salario minimo, y e 'bestaansminimum', ta mas cu obvio cu pa esnan cu ta depende solamente di AOV nan lo ta den problema financiero grandi. Esey ta conta mas aun pa e grupo grandi di migrante cu a drenta desde inicio di e desaroyo fuerte di turismo den añanan 90 y cu ta conta solamente cu un AOV parcial. Ningun hende no por sobrevivi asina, pero esaki ta un tema digno di atende separadamente.

E problema grandi pa futuro awor ta genera un problema mas, esta e manera con gobierno no ta atende e asunto di un manera abierto, sino cu ta join den e practica aparentemente faborito di hunga 'avestruz'. Esey a sucede caba durante promer decada di e siglo aki, unda gobierno a nenga redondamente di atende e asunto di e fondo di AOV cu tabata kedando bashi. E solucion – temporal – di e siguiente gabinete, no tabata basa riba un deseo pa perhudica hende, sino simplemente basa riba e necesidad di tuma medida pa scapa e fondo.   Na e momento aki nos ta acercando un momento unda gobierno actual mester diseña un maneho pa e proximo añanan, scuchando e partnernan social y tur otro voz relevante den e asunto aki. E ta bay ta un tarea dificil, hasta si nos no perde tempo cu critica inutil o vengativo. E fuentenan di ingreso ta conoci, na promer lugar e primanan di empleado y empresario. Esaki por crece ainda den e proximo par di aña, pero mester tene cuenta cu un crecemento economico hopi mas modera den e añanan cu falta pa yega na 2030. Esaki lo limita e posibilidadnan di cobra prima na e nivel actual di salario. Mientras tanto e cantidad di ciudadano cu ta yega na edad di pension ta sigui crece, yegando na un cuarto parti di e poblacion, contribuyendo na e urgencia di e asunto.

Finalmente esaki: e areglo di 66 aña mester ta aproba na 2025, y na vigor entrante 2026, pues no por warda te eleccion 2025 pa averigua ken lo mester actua. Tambe esaki: no ta gobierno so tin un responsabilidad den esaki. Unda gremio y sindicato ta keda; nan tambe a bira 'avestruz'...?

Awe abo tin chens di gana 1 miyon 900 mil florin cu Lotto 5

Sorteo ta awe nochi

Diaranson ultimo Lotto 5 no a conoce ningun ganado cu ta pone e jackpot sigui crece y pa awe diasabra e suma bira 1 miyon 900 mil florin! Lotto 5 ta costa solamente 4 florin pa ticket y bo por combina bo 5 numbernan for di 01 te cu 35, si bo no sa cua numbernan pa kies, bo ta puntra bo rebendedor pa un loco y asina bo ta den wega pa bira e siguiente miyonario y gana e jackpot di 1 miyon 900 mil florin cu Lotto 5.

Corda busca bo Lotto 5 trempan, pa asina bo no keda afo di e sorteo miyonario di awe nochi cu Lotto. Tambe Lotto ta ofrece bo e opcion pa por cumpra bo weganan di Lotto Online, kiermen si bo no tin chens pa sali cumpra bo weganan preferi di Lotto, bo por cumpr'e for di bo smart phone, tablet of bo computer!

Si ainda bo no tin un cuenta di Lotto Online, bishita www.lottoaruba.com, traha bo cuenta di hungado y asina cu bo wordo aproba, bo por cuminsa hunga Lotto online tambe!

Sorteo di Lotto 5 ta hunga awe diasabra pa 7.45PM y por cumpra bo ticket na bo rebendedor faborito te cu 7.30PM.

Lotto, E Loteria di Aruba tin diferente wega, Catochi, Big 4, 1-OFF, Zodiac, Wega di Number di Korsou di Lotto, Lucky 3, Multi-X, Lotto di Dia, Lotto 5, Mini Mega y cu su Mega Plus y e diferente weganan di Raspa y Gana y Instacash. Tambe lo por hunga Lotto Online door di bishita: www.lottoaruba.com pa por registra. Cumprando Lotto bo ta contribui na deporte riba nos isla. E meta ta pa organisa loteria, cambia bida di su hungadonan y na mes momento inverti den deporte local pa medio di donacionnan na e comision di subsidio.

Comunicado di prensa

Centro di Bario Noord ta entusiasma pa invita e comunidad di Noord pa bin pasa un anochi contento hunto na antesala di **Celebrashon di Dia International di Mucha.** E aktividad, un vijfkamp, lo ta **Diasabra 18 di November** proximo di **6 or pm pa 12 or am**.

Un anochi di competencia den e disciplinanan di Ping Pong , un Indoor Sport; Futsal, un Outdoor Sport y un mini SesoSport, Karaoke y Competencia di Baile. Forma bo grupo di 6 persona (3 mucha te 12 anja y 3 adulto), escohe un nomber pa bo grupo, **inscribi te cu dia 15 November via telefon 586-4658 y of email na ligiaplcbn@gmail.com**.

Bin comparti un anochi alegre den Famia. Referente e aktividad pa **Celebra Dia International di Mucha** nos lo comparti informashon den un otro comunicado den e dianan siguiente. Pues keda pendiente.

Asina bon
Nos Papiamento ta...?

Tocante palabra origen Hulandes cu ta parce 'Latino'

Den e edicion aki di nos articulo semanal nos ta enfoca riba palabra di origen Hulandes cu hopi biaha no ta parce asina, pa e forma con nos a adapta nan pronunciacion segun nos conveniencia. Esey ta haci cu bo mester tin algun conocimento di Hulandes pa por detecta e origen di e palabranan aki. Nos ta duna asistencia den esaki...

Por ehemplo, nos conoce e palabra 'delaster' o 'delastro' cu sin duda ta bin di Hulandes: 'de laatste' (e ultimo). E ta di uso pa exactamente esey banda di e equivalente di origen Portugues/Spaño. Por ehemplo: "Esaki ta e delaster pallet cu nos tin den bodega." Por bisa tambe: "Esaki ta e ultimo pallet cu nos tin den bodega." Pero, e termino aki tin su uso special unda no por intercambia esaki cu e termino 'ultimo'. Ehemplo: "Esey, delaster un cos cu bo pidie haci, e mester sapatea." E motibo pakico no ta usa 'ultimo' aki ta cu probablemente den e idioma(nan) di unda e termino aki ta origina, no ta formula e expresion aki di e forma manera nos ta haci.

Mas y ma

Un palabra di cual tin ora ta dificil detecta su origen ta e palabra 'ma' cu ta un sinonimo di 'pero'. Por pensa cu su origen ta Hulandes, di e palabra 'maar', pero e caso ta cu for di Portugues o Spaño, o ambos, nos a hereda e termino 'mas' cu den e idiomanan ey tambe ta un sinonimo di 'pero'. No confundi esaki cu e 'más' di Spaño cu tambe naturalmente nos conoce. Ehemplo: "Ma mi no a taha bo di haci e cos ey!" Den e frase aki por sustitui e 'ma' cu 'pero' y e frase ta keda completamente corecto. Den otro contexto nos por mira e uso di 'ma' unda e origen por ta Spaño, o Portugues: "E mediconan a lucha pa salba su bida, ma no por a haci nada mas p'e." Pakico nos ta opina cu aki e origen por ta e 'mas' Spaño o Portugues? Pasobra den e idiomanan ey bo por topa cu un frase similar: "Los médicos hicieron lo imposible, mas no pudieron salvarlo."

Nos florin

Algun di nos a yega di pensa riba origen di e palabra 'florin'? Naturalmente esaki ta relaciona directamente cu e termino Spaño ('florin') o na Portugues ('florim') cu tin su origen na Italia, unda na aña 1350 a introduci e 'fiorino' loke significa 'flor chikito' refiriendo na e flor cu tabata aparece riba e promer monedanan. E 'fiorino d'oro' tabata e termino pa e version di oro di e fiorino. Tin otro splicacion relaciona, cual ta cu esaki tabata e moneda produci na e ciudad Italiano Firenze, mihor conoci den otro paisnan Europeo como Florence, Florencia, y na Latin originalmente tabata yama 'Florentia'. En todo caso, nos por ta sigur di unda e moneda di tal nomber a bin. Despues a surgi e termino 'gulden' na Alemania y Hulanda pa e monedanan di oro cu tabata circula den siglo 14 y 15, entre nan esun di Firenze. E termino aki a haya uso tambe na diferente otro teritorio Europeo di e tempo ey. Pero, na Hulandes mes conoce e termino 'florijn' cu tabata referi na e moneda di Firenze pero despues a bira un sinonimo – menos usa – pa e 'gulden' Hulandes. Por ta cu e uso di e termino 'florijn' tabata conoci na e islanan tambe, pero den e tendencia di uso preferencial di un pronunciacion 'Latino' nos a keda cu e 'florin'.

Actoprimo

Un combinacion perfecto di nos herencia di varios banda ta e 'actoprimo' o 'actoprima' unda e primo o prima nan origen ta mas cu claro, pero pa e 'acto' ey nos mester bay 'shop' na Hulanda. E ta bin di Hulandes: 'achterneef' o 'achternicht'. Pregunta: ta pakico no a sigui e uso di e primo Spaño/Portugues den esaki? Probablemente e contacto cu Hulandes, den comunicacion diario a duna un otro vista di e asunto. Na Spaño/Portugues ta usa e termino 'primo' como un termino general pa indica cualkier primo, sin distincion di grado di sanguiniedad. Na Hulandes e 'neef' o 'nicht' ta referi exclusivamente na esnan cu den e otro idiomanan ta yama 'primo hermano' o 'primo-irmão'. Na cierto momento nos antepasadonan a scoge pa e forma Hulandes, pero conservando e termino 'primo' y 'prima'. Di berdad nos hendenan tabata un maraviya den combina cos...

Den ki epoca esaki a bira algo comun den nos Papiamento nos no por indica awor; esaki lo requeri un estudio mas amplio di texto antiguo, cu di mes no ta asina abundante. Algun dia...

CUR a termina e conferencia di DCCA "A Flight to the Future" cu un transportacion di "blood plasma" via drone

E conferencia di DCCA "Flight to the Future", organisa pa CUR, a sigui cu masha entusiasmo diamars (e di dos y ultimo dia) den un ballroom di Curaçao Marriott Beach Resort completamente yen y enfocando su mes ainda mas riba transporte aereo internacional sostenibel a traves di su programa elabora. Diaranson 8 di november 2023, a tuma luga un conferencia di prensa cu tur CEO di DCCA, caminda CUR a haci un demostracion innovativo tocante e futuro di aviacion p'asina termina cu e evento aki den gran forma.

"Nos a combersa y demostra e cantidadnan infinito di oportunidad. Innovacion no ta cos di perde y nos lo sigui persigui e den nos manera di haci negoshi tur dia. A crea e evento aki di y pa experto den e industria cu ta na altura riba cua tema tin un luga destaca den nos agenda. Segun cu e industria ta evoluciona, ta pone cu nos mester mira, siña y adapta nos mes mas pronto cu ta posibel. Nos ta entusiasma cu e resultadonan di e conferencia aki y nos ta spera pa actua lihe riba e temanan discuti durante e conferencia", asina Jonny Andersen, CEO of Curaçao Airport Partners, operator of CUR a duna di conoce.

E participantenan cu a disfruta di e conferencia aki a disfruta di un variedad di sesion cu personanan clave den e industria local como tambe internacional segun cu e conferencia a avansa. E aerolineanan internacional cu ta asocia ta JetBlue, KLM y TUI y nan a contribui na e combersacion tocante nan perspectiva riba futuro a traves di un panel discussion dirigi pa un representante di IATA. E programa extenso a inclui un combersacion cu esnan encarga pa fabrica e avionnan Unified International, Ampaire y Surf Air kende ta concentra riba nan area di desaroyo y e operacionnan rond di dje.

E resultadonan di un investigacion realisa riba e conexion entre e islanan di Caribe Hulandes a bay den detaye durante un presentacion y a conversa mas durante un sesion di pregunta y respuesta despues, ya cu esaki ta di hopi prioridad pa e seis islanan cu ta miembro di DCCA.

E expertonan financiero di e organisacionnan renombra manera Rijksdienst Caribisch Nederland, MCB y The Curaçao Financial Group N.V. tambe a profundisa riba e retonan financiero cu e operadornan di aeropuerto ta enfrenta of lo por enfrenta den e temponan aki y den futuro, mientras cu e companianan di servicio publico di algun teritorio participando a papia riba ideanan mutuo riba alternativa y perspectiva, mientras cu nan a papia riba nan perspectiva y alternativa pa futuro. Pues, un programa completo cu a laga tur esnan cu a atende e conferencia satisfecho.

Manera menciona inicialmente, diaranson a continua cu un conferencia di prensa den Jet Center Curaçao. Tur director ehecutivo a resumi e evento, nan conclusion personal, nan pensamento y kico por spera di DCCA den conhunto. E evento aki a conta cu presenta di medionan di comunicacion y stakeholders ya cu CUR a trece un momento soprendente: un transport di blood plasma pa medio di drone cu a laga tur hende asombra mirando cu asina a demostra e futuro di aviacion y loke esaki por nifica pa e islanan.

E ehecucion unico aki a cuminsa na Otrobanda, caminda a ekipa e drone cu blood plasma y transporta cu masha cautela pa Jet Center Curaçao na aeropuerto. Minister Cijntje y Cooper a uni na Andersen pa ricibi e drone y cu placer a yuda saca e sanger pa entrega esaki na Felix Greving (Unitleider Technische Beheers Organisatie (TBO) di Fundashon Mariadal Bonaire). Sille, representante di Bloed Bank, como tambe demas socio den e industria y stakeholders a ricibi invitacion pa e momento historico aki.
Pa medio di e demostracion aki, CUR a demostra bibo y directo e cantidad di posibilidad a traves di innovacion y tur loke por logra den un futuro no mucho leu. E forma di transporte sin humano di sanger/plasma lo por salba bida y cambia e reglanan di wega den e industria di salud den nos area. E transport di articulo farmaceutico por ta realisa hopi mas lihe na momento cu tempo ta esencial y den caso di bida of morto.

Problema financiero pisa di CMC ta resultado di un serie di decision cuestionable

(CuraçaoChronicle) – Na caminda pa e investigacion parlamentario riba e construccion di un hospital nobo pa Corsou, Jan Huurman, ex-Inspector di Salubridad Publico riba e isla, ta declara cu e peso financiero cu actualmente Centro Medico Corsou ta carga no ta resultado di suerte, sino ta bin di un serie di decision cuestionable.

Pakico a bandona SEHOS (hospital bieu) existente na fabor di un hospital completamente nobo? Pakico a scoge e caminda di reconstruccion completo na lugar di desaroyo gradual? Y kico a motiva e decision pa un diseño nobo riba e sitio Amstel?

E preguntanan critico aki ta apenas e comienso di un lista largo cu Huurman ta presenta pa e investigacion parlamentario. E respuestanan na e preguntanan aki por ilumina no solamente e toma di decision rond di e hospital nobo, sino tambe ofrece algun les pa mega-proyectonan riba e isla den futuro.

Ta ora pa desenmascara e hechonan: Con Colegio di Supervision Financiero (Cft) a duna luz berde pa un prestamo na 2012? Kico ta e hallazgonan di nan investigacion di 2021? E gabinete temporal-Betrian a dicidi di firma e contractnan na herfst di 2012. Huurman ta puntra su mes pakico no tabatin consideracion pa laga e decision crucial aki pa e gobierno nobo.
Ken a hunga e rol decisivo den scoge Otrobanda, y cu ki argumento? E contesta na e preguntanan aki ta crucial pa comunidad di Corsou por compronde con nan hospital

nobo, un simbolo di speransa y progreso, a bira tambe un fuente di preocupacion financiero.

Mama a tira baby di seis dia for di balcon na Sint Maarten

(smn-news) – Polis na Sint Maarten ta bezig investigando un incidente den Dutch Quarter unda un mama a tira su baby di apenas seis dia for di un balcon.

Segun informacion ricibi pa SMN News, e mama ta un pashent psikiatrico cu ta sufri di desorden bipolar.

Personal di ambulance y polis a busca e baby severamente herida y a transport'e

cu maximo urgencia na Centro Medico Sint Maarten pa ricibi tratamento.
SMN News a informa cu e mama, identifica como J. Marlin, ta un pashent bipolar cu ta ricibi tratamento na Fundacion di Salud Mental (Mental Health Foundation). Informacion confiable ricibi pa e noticiero ta declara cu e mama ya tin dos morocho mucha muhe di seis aña di edad, y apenas siman pasa a duna luz na otro par di mucha muhe, un di ken el a tira for di balcon.

Segun personanan den e area, a pesar di malesa di e mama, e ta biba su so cu su yiunan.

Vocero di polis, Joe Josepha a bisa cu detectivenan actualmente ta investigando un incidente hopi tristo unda un mama a herida su baby door di tir'e for di balcon den Dutch Quarter. E mucha a keda transporta na SMMC cu urgencia pa su heridanan severo. A aresta e mama.

Potret di ilustracion.

Surplus den presupuesto di Corsou ta reduci di 142 pa 22 miyon florin den apenas un aña

(CuraçaoChronicle) – E surplus significante den presupuesto di Corsou, cu tabata 142 miyon florin te cu di cuatro kwartaal di 2022, a keda reduci na aproximadamente 22 miyon, segun a reporta e Colegio di Supervision Financiero (Cft) den su rapport semi-anual na Conseho di Minister di Reino na Den Haag.

Segun Cft, e causa di e reduccion aki ta atribui na debenan habri resultando di aumento di gasto den ministerionan riba bienes y servicio, como tambe otorga subsidionan mas grandi.

Den respuesta na esaki, e Colegio di Supervision Financiero ta recomenda pa implementa supervision avansa riba ministerionan, hunto cu un politica di castigo pa surpasa presupuesto.

E perdida aki di espacio financiero ta indica cu tin un problema mas grandi dentro di maneho financiero di Corsou. E presupuesto pa 2023, cu tabata parce di ta balansa, mester wordo revisa a base di e cifranan nobo aki. Cft a enfatisa e necesidad pa un maneho presupuestario mas preciso y actualisa, specialmente pa loke ta trata calculacion di impuesto y potencial riesgo presupuestario.

E recomendacion pa supervision mas estricto riba presupuesto y politicanan di castigo tin como meta pa reforsa disciplina presupuestario y preveni gastonan inespera di afecta e presupuesto den futuro.

Adicionalmente, Cft a nota cu a pesar di e stapnan positivo cu Corsou a tuma cu coleccion di impuesto, ta keda preocupacion tocante desaroyonan demografico manera un poblacion reduci y embeheciendo, cu por tin impacto riba entrada di impuesto den futuro. E organisacion ta subraya e importancia di implementa ahustenan structural pa haci finanzas di gobierno mas resiliente contra tendencianan demografico asina.

Aumento di studiante internacional na universidadnan Hulandes a caba

(CuraçaoChronicle) - Pa prome biaha den añanan e fluho di studiante internacional den educacion halto na Hulanda no a aumenta. Aplicacion tabata mas o menos mescos cu aña pasa, NOS a reporta a base di figuranan provisional for di universidadnan y universidadnan di ciencianan aplica.

Den e zomer ultimo, tabatin menos studiante internacional cu a cuminsa un programa bachelor's na un universidad Hulandes cual ta untiki mas cu e studiantenan internacional cu a cuminsa estudio bachelor. Hunto, mas di 35,000 studiante internacional a aplica den universidadnan Hulandes, cual ta e mesun cantidad cu aña pasa.

E universidadnan di ciencianan aplica tambe a mira un aumento chikito di e cantidad di studiantenan den programa master's y un disminucion chikito den e studiantenan den e programanan bachelor. En general, mas di

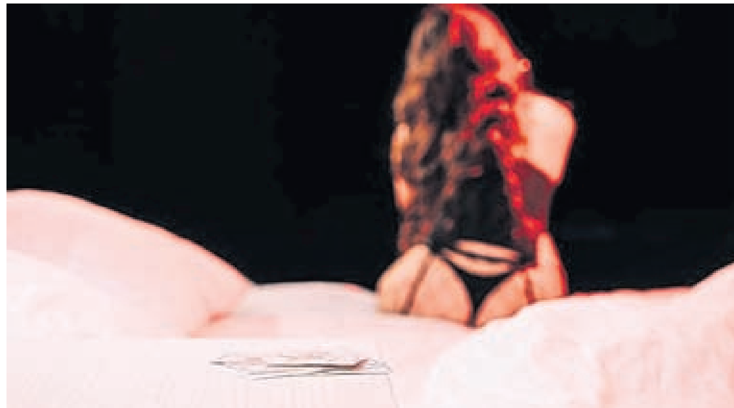
12,000 studiante internacional a aplica pa un educacion profesional di nivel mas halto.

Segun e organisacion Universities of Netherlands, e cantidad di studiantenan internacional den e programa di masters di studiante a crece, sinembargo mas di un tercer parti a bini for di otro estudio na Hulanda. E cantidad di studiante cu nan masters nobo na Hulanda a disminui.

Universities of Netherlands a atribui e disminucion aki na universidadnan cu ta recluta den exterior cada biaha menos y ta activamente informando posibel studiantenan tocante e escasez di vivienda na Hulanda.

Gabinete kier mehora e posicion di trahadornan sexual cu plan nobo di accion

(NLTimes) - E posicion legal y social di trahadornan sexual lo keda mehora, segun Secretario di Estado pa Husticia y Siguridad Christophe van der Maat a reporta diabierna. Esaki ta necesario pa motibo cu e empleadonan sexual hopi biaha ta enfrenta trato desigual compara cu otro empleadonan a causa di prehuicio tocante nan profesion, el a nota. Un plan di accion a keda manda na Tweede Kamer, parti di e parlamento Hulandes.

Desaroya di parti di Minister Karien van Gennip di Asuntonan Social y Empleo, e plan aki a ser formula "den colaboracion cercano cu e industria sexual." Esaki ta provee solucionnan concreto den 5 area clave; servicionan financiero, cuido di salud, polis, municipalidadnan y comunicacion y media.

E plan ta busca manera di combati e dificultad enfrenta pa empleadonan sexual den asesora e servicionan financiero. Hopi biaha nan ta ser nenga cuentanan di banco di negoshi a causa di preocupacion pa labamento di placa y ta enfrenta desafio ora di por obtene un seguro. E plan di accion tambe ta involucra "trece hunto" e trahadornan sexual, banconan y seguronan pa asina establece acuerdonan cu ta atende e problemanan aki. E documento tambe ta enfatisa cu empleadonan sexual ta enfrenta dificultad den evalua cuido di salud a causa di prehuicio contra nan profesion. Instancianan ta inclui dokternan cu ta innecesariamente conseha nan pa kita for di nan trabao of ta atribui incorectamente un problema medico na nan trabao.

Pa combati e prehuicionan aki, un curso online titula "ayudo y cuido pa trahadornan sexual" lo ser ofreci na e proveedornan di cuido di salud.

Pieter Omtzigt no kier bira Prome Minister sino lidera fraccion parlamentario

(NLTimes) - Pieter Omtzigt finalmente a duna claridad tocante su plannan y si e kier of no kier bira Prome Minister si su partido NSC logra e victoria cu ta proyecta actualmente. El a informa cu e no kier bira Prome Minister. E kier keda den Tweede Kamer, parti di parlamento Hulandes, como lider di NSC segun loke el a bisa na Op1 bao presion di otro partidonan politico.

"Mi tin un preferencia firme di permanece den Tweede Kamer y mi tin hopi tempo cu e preferencia aki," Omtzigt a expresa. El a bisa cu te ainda e no sa ken lo bira Prome Minister pa su partido si e gana e eleccionnan parlamentario. E kier warda y mira e resultadonan prome.

Investigador di encuesta Asher van der Schelde di I&O Research recientemente a specula cu Omtzigt no tabata kier bisa si e lo bira Prome Minister of no pa motibo cu e no kier a perde votadornan. "Supone cu e no kier bira Prome Minister, eora e mester scoge un persona, y eora tin chens cu hendenan lo bisa cu esey no ta loke nan kier mas," Van der schelde a bisa cu I&O su encuesta mas recien.

Otro lidernan di partido a critica Omtzigt su decision bisando cu e votadornan tin e derecho di sa pa ken nan ta votando.

BONDIA ARUBA

Colombia: Presidente ta anuncia cu ta bay "coadyuva" e denuncia contra Benjamin Netanyahu na CPI

(NTN24) – Presidente di Colombia, Gustavo Petro, a referi diahuebs ultimo na e denuncia presenta pa presidente di Argelia contra prome minister di Israel, Benjamin Netanyahu pa e 'crimen di guera' cu ta cometiendo na Gaza.

A traves di su cuenta oficial di X, e mandatario a sigura cu Colombia "ta bay coadyuva" e denuncia di e Republica di Argelia presenta dilanti Corte Penal Internacional pa e atakenan cu ta realisando memey di e conflicto entre Israel y e grupo terorista Hamas.

"Republica di Colombia ta bay coadyuva e denuncia di Republica di Argelia presenta dilanti Corte Penal Internacional pa crimen di guera contra meneer Benjamin Netanyahu pa e masacre di mucha y civil di pueblo Palestino cu a produci," Petro a indica.

E anuncio di Petro a yega despues cu presidente di Argelia, Abdelmadjid Tebboune a solicita na e defensornan di derechonan humano pa trece Israel dilanti Corte Penal Internacional pa e "crimen cu ta cometiendo contra e Palestinonan na Gaza."

"Mi ta urgi tur homber liber di mundo, huristanan Arabe y organisacionnan y organismonan di derechonan humano pa presenta un denuncia dilanti Corte Penal Internacional y organisacionnan di derechonan humano contra e entidad Israeli, pa pone fin na decadanan di impunidad pa e crimen cometi contra e Palestinonan," Tebboune a declara dialuna durante un conferencia.

Ademas, el a agrega: "Pasobra un enhuiciamento internacional ta keda e unico refugio pa rumannan Palestino por logra e husticia internacional y recupera nan derecho legitimo pa establecemento di nan estado independiente cu Al Quds (Jerusalem) como capital. Unda e husticia a keda na mundo? Unda e derechonan di e pueblonan oprimi? Unda e derechonan di pueblo Palestino?"

Segun e presidente Argelio, "tur norma y balor a derumba na Palestina ocupa dilanti e masacrenan brutal cu mundo ta presencia diariamente, cometi pa forsanan di ocupacion contra e pueblo ruman Palestino, frente un silencio global terible."

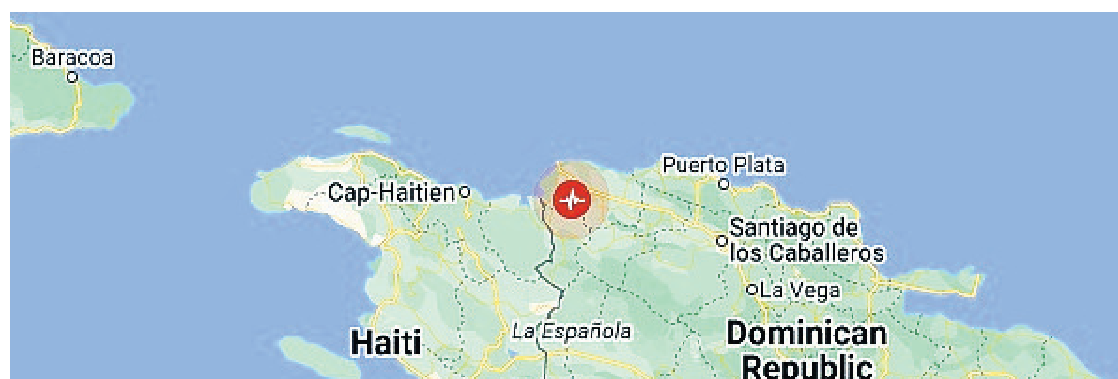
Rep. Dominicana: Temblor magnitud 5.0 ta dal na frontera cerca di Haiti

(AP) — Un temblor di magnitud 5.0 a sucede na nort occidente di Republica Dominicana ayera, cerca di frontera cu Haiti.

E temblor a sucede na un profundidad di 19km net west-nortwest di Las Matas de Santa Cruz, segun US Geological Survey.

Oficialnan na Republica Dominicana a bisa cu a sinti e temblor na e pueblo fronteriso di Montecristi bayendo te den sur na e capital di Santo Domingo. Tabata e temblor mas fuerte cu a sinti na e pais e aña aki, segun geologo Dominicano, Osiris de Leon a bisa.

Jenrry Castro, alcalde di e pueblo nort occidental di Villa Vazquez, a post riba X – anteriormente conoci como Twitter – cu a reporta daño menor na dos scol. Productonan tambe a cay for di reki na supermercadonan den e area, el a bisa, agregando cu ploegnan tabata inspeccionando tur scol y edificionan municipal den e pueblo.

E temblor a tuma lugar den un area cu a bira un punto central den un disputa di frontera andando entre Haiti y Republica Dominicana.

No a reporta herida of daño inmediato na Haiti.

E isla di Hispaniola, comparti pa Haiti y Republica Dominicana, ta sinta riba e fault zone Enriquillo-Plantain Garden, segun US Geological Survey.

Venezuela: Regimen di Maduro a interveni na prison 'La Cuarta'

(NTN24) – Den oranan di anochi di diahuebs ultimo, regimen di Maduro a ehecuta e intervencion di otro prison na Venezuela, e di siete intervencion asina desde cu a duna inicio na e operacion denomina como Operacion Gran Cacique Guaicaipuro, cu cual ta priminti di rebata control di e institucionnan penal for di bandanan criminal.

Miembronan di ehercito y diferente cuerponan policial a tuma e Internado Hudicial San Felipe, miho conoci como "La Cuarta", na e estado Yaracuy.

Segun Observatorio Venezolano di Prison (OVP), na e sitio tin alrededor di 670 prisonero.

Periodista Eligio Rojas a publica a traves di su rednan social algun video riba cual por mira e yegada di minister di Interior y Husticia, Remigio Ceballos, na e centro hudicial en cuestion.

43.2 miyon persona ta sufri di hamber den Latino America y Caribe

(AP) – Rapport nobo di Nacionnan Uni, Regional Overview of Food Security and Nutrition 2023 a declara cu 6.5 porciento di e poblacion di Latino America y Caribe ta pasa hamber cual ta sali na 43.2 miyon persona.

Aunke e figura aki ta representa un mehoracion chikito di 0.5 porciento compara cu e medida anterior, e hamber den e region te ainda ta 0.9 porciento riba e recordnan di 2019 prome cu e brote di COVID. Ademas, e situacion no ta mescos na un nivel subregional. Den Sur America, e cantidad di persona cu hamber a disminui cu 3.5 miyon persona entre 2021 y 2022. Sinembargo, tin mas o menos 6 miyon persona cu ta sufri di mal nutricion compara cu e nivelnan prome cu COVID.

E situacion ta diferente den Caribe. Den e subregion aki, 7.2 miyon persona a pasa hamber den aña 2022, cu un prevalencia di 16.3 porciento. Compara cu aña 2021, e cantidad aki a aumenta cu 700,000. Entre aña 2019 y 2022, e aumento tabata 1 miyon persona cu e nivelnan mas halto na Haiti. "E figuranan di hamber den nos region ta sigui preocupante. Nos ta mira con nos ta moviendo mas y mas leu for di cumpli cu nos agenda di aña 2030 y te ainda nos no a logra mehora e figuranan prome cu e crisis cu e pandemia a trece. Nos region tin desafionan persistente manera falta di igualdad, pobresa y cambio di clima, cual a deshaci di progreso den e lucha contra hamber di por lo menos 13 aña. E situacion aki ta obliga nos traha hunto y tuma accion lo mas pronto cu ta posibel," segun Mario Lubetkin a splica.

Lola Castro, director regional di World Food Program (WFP) a bisa cu ta "necesario mantene hende na centro di tur solucion pa siguridad di cuminda y mal nutricion, particularmente den e contexto actual di emergencia cu clima. Den sosten di gobiernonan regional, nos ta promove accion cu ta proteha e personanan mas vulnerabel y transforma nos sistemanan di cuminda pa haci nan mas resiliente, ademas di esfuersonan pa promove dietanan saludabel y accesibel." Falta di siguridad di cuminda ta sigui aumenta den e region.

E rapport aki tambe a informa cu na aña 2022, 247.8 miyon persona den e region a experiencia falta di siguridad di cuminda modera of severo. Esaki kiermen, cu nan a ser forsa pa reduci e calidad of cantidad di e cuminda cu nan ta consumi of te hasta a keda sin come, pasa hamber y den casonan mas extremo, a keda dianan sin come poniendo nan salud ademas di bienestar den riesgo serio. E figura aki ta representa un disminucion di 16.5 miyon compara cu aña 2021.

Den Sur America, mas di un tercer parti di e poblacion tabatin e mesun problema aki. Nacionnan Uni a nota cu tin falta di igualdad den Latino America y Caribe y esaki tin un impacto significante riba e siguridad di cuminda di e personanan mas vulnerabel. E prevalencia of inseguridad di cuminda modera of severo ta afecta hende muhe mas cu hende homber.

Mexico: Prison di hende muhe cu plaga di mal cuido ta mira ola di 8 suicidio

(AP) - Un prizon di hende muhe na Mexico cu tin plaga di venenamento di cuminda y mal cuido medico a ser golpia pa un ola di 8 suicidio den e ultimo 4 luna y mey segun loke autoridadnan a confirma diahuebs.

E bureau di prizon federal a confirma e suicidionan den un declaracion y a bisa cu nan lo ta tumando pasonan pa mehora e situacion na e prizon di muhe den estado di Morelos, Sur di Ciudad de Mexico.

E oficial a bisa cu nan a cambia manager di prizon y a aumenta actividadnan di deporte, cultura y obra di man pa e prizon di aproximadamente 1,000 prizonero. Reportahenan anteriormente e ana aki a mira cu e condicionnan na e prizon aki tabata precario cu e prizoneronan hopi biaha comiendo cuminda putri. E comision pa derechonan humano nacional a bisa cu mas o menos 400 prizonero a sufri di problemanan di stoma den aña 2022 a causa di e cuminda cu nan a wordo sirbi.

E reportahe aki tambe a bisa cu e muhenan no a ricibi cuido medico apropia despues di a bira malo; Varios di nan no a ricibi medicamento pa motibo cu no tabatin disponibel. Un declaracion otorga den juli a bisa cu un falta di cuido medico ta constitui un "violacion sistematico di e muhenan prizonero su derecho na cuido di salud," y cu esaki ta "un violacion serio di derechonan humano y dignidad."

E prizon federal a mira prizoneronan cu a ser transferi for di otro estadonan den añanan recien.

Potret di Infobae

Mexico: Partido den gobernacion lo enfrenta test grandi

(AP) – Mexico su partido poderoso den gobernacion actualmente posiblemente lo enfrenta e desafio mas grandi mientras nan ta anuncia candidato pa e eleccion gubernamental pa aña 2024.

E desafio no ta biniendo for di e partidonan den oposicion. Sino e partido di President Andres Manuel Lopez Obrador mester comproba cu nan por mantene nan mes hunto y preveni cu e candidatonan cu no ser scogi lo keda atras. Tin hopi pregunta si cu e fin di e termino di e fundador carismatico, e partido di ideologianan diverso

posiblemente lo cuminsa cay den otro.

Desde cu Lopez Obrador a funda e partido Morena den ana 2014, el a sirbi un proposito di promociona su persona, cu tiki consistencia den su ideologia y un elite crea di varios elemento separa, den varios caso saca di otro partidonan of scandalnan den pasado resucita. Sinembargo, Lopez Obrador ken no por bolbe ser eligi, lo sali for di mando den 10 luna.

Ya caba a anuncia su nominado pa e careda presidencial, cual ta ex alcalde di Ciudad de Mexico Clauda Sheinbaum, ken ta mira como un siguidor leal di e president.

Sinembargo otro candidato pa e careda primario ta Secretario di Exterior Marcelo Ebrar, ken te ainda no a indica si e lo keda cu e partido of no.

Morena ta premira di revela su candidatonan gubernamental riba diabierna anochi.

Un Weganan Panamericano Santiago 2023 fenomenal pa Aruba su delegacion na Chile (Parti 1)

Aruba ta haci historia na e ciudad di Santiago, Chile den e 19 edicion di e Weganan Panamericano. E expectativanan pa cu e weganan aki tabata halto ya cu nos atletanan a traha duro y a hiba un bon preparacion cu un duracion largo, claro cu esaki tabata varia pa cada deporte.

Na banda di nan clasificacion, e mayoria a cumpli cu e exigencianan di e Direccion di Deporte di COA pa cu nan participacion. Di otro banda e resultadonan final tabata dividi unda un grupo a logra e meta mientras otronan no a yega e expectativa desea. Competi na un nivel Panamericano ta nifica cu e prestacion mester keda cien porciento consistente, un momento menos durante cualkier competencia por pisa na final unda e resultado lo ta diferente cu e spera. Mester corda cu e competencia Panamericano ta esun di mas halto di nivel deportivo den nos continente America caminda e mihor atletanan di nan pais a haci acto di presencia na Chile.

Na Chile, Aruba a participa cu 14 atleta den 8 disciplina deportivo.

VELA
E deporte di vela a logra obtene un resultado historico pa nos dushi isla cu dos medaya di Plat y dos clasificacion Olimpico Paris 2024. Den e disciplina di iQFOiL 95, e regatista Ethan Westera a logra medaya di Plata y un clasificacion Olimpico Paris 2024.

Un otro atleta cu tambe a sobresali tabata Philipine van Aanholt cu e logra medaya di Plata den e disciplina di Sunfish femenino. Den pasado Philipine van Aanholt a logra medaya di Oro pa Aruba den e Weganan CAC na Veracruz, Mexico.

Por ultimo den e disciplina di ILCA 7 masculino, Just van Aanholt a logra obtene un di 7 lugar overall y ta logra su clasificacion Olimpico pa Paris 2024. Just van Aanholt a logra medaya di Plata algun luna atras pa Aruba na e weganan CAC na El Salvador.

KARATE
E deporte di combate, Karate tambe a logra gana un medaya di Brons pa Aruba cu e karateka Rob Timmermans. Den e categoria +84 kg masculino, Rob ta gana tres di su cuater peleanan pa keda na di 3/4 lugar unda e ta cay venci den e pelea semi-final contra di Brazil. Den e ronda preliminar Rob ta gana Brazil, Colombia y Nicaragua. Un resultado historico mirando cu karate apenas a conoce nan di dos participacion Panamericano.

BOLICHE
E deporte di Boliche a keda cortico pa un medaya den individual femenino cu Kamilah Dammers cu a termina na un di 5 lugar overall, un posicion net tras di e medaya. Riba e prome di e dos dianan di competencia Kamilah a lidera e tabla di posicion pero e dia siguiente no por a mantene e ventaha aki y ta keda como number 5 overall. Den doubles, Kamilah y Abigail Dammers, a logra un resultado cu no tabata esun mas desea, mirando cu e expectativanan tabata halto aki ya cu e duo dinamico di Aruba ta medayistanan di Oro na e Weganan CAC El Salvador 2023 y Weganan Suramericano Asuncion 2022.

Nan resultado final un 5 lugar pa Kamilah Dammers (3251 AVG 203.2) y un 24 lugar pa Abigail Dammers (2862 AVG 178.9). Den doubles un di 11 lugar Kamilah Dammers y Abigail Dammers (2732 AVG 341.5).

CICLISMO BMX
Den ciclismo BMX, nos tin Shanayah Howell cu a logra un di 10 lugar overall den bike cross femenino. Shanayah a core un bon careda den e prome rondanan. Sinembargo den e heatnan clasificatorio pa logra e gran final 2 di e 3 heatnan no a bay manera e mester ta unda su posicion final no a duna espacio pa core entre e mihor ocho clasificadonan pa a gran final. Shanayah Howell a termina na un di 10 lugar overall.

Un pabien na henter e delegacion di aruba cu e resultado historico aki!
Texto y potret di Comite Olimpico Arubano.

Cu sosten grandi di publico general

Premio Crioyo di Oro lo wordo otorga na Robert Jeand'or

Dia 16 di october ultimo, durante e programa "Na drempel di fin di aña" di Erin Croes, Fundacion Go Cultura a anuncia cu e proximo baluarte cultural cu lo ricibi e premio nacional Crioyo di Oro lo ta Robert Jeand'or.

Premio Crioyo di Oro ta un reconocemento cu a nace na 2021 como un "lifetime achievement award" pa reconoce, balora y celebra excelencia artistico y personanan den nos comunidad cu a dedica nan bida largo na desaroyo cultural di Aruba. E reconocemento aki ta wordo entrega durante un anochi di gala cu ta wordo combina cu un gran concierto como homenahe na esun cu ta ricibi e premio.

Nos por corda e homenahe dedica na Jossy Brokke den luna di december di aña 2021, caminda cu Fundacion Go Cultura a sorprende Jossy cu e premio aki y a nombra Jossy Brokke como Aruba su prome recipiente di Premio Crioyo di Oro. Despues di e exito grandi aki, Fundacion Go Cultura a dicidi cu lo continua cu e proyecto aki, considerando cuanto baluarte nos isla tin cu merece di wordo reconoci y homenahea di e forma aki, y tanten cu nan ta na bida.

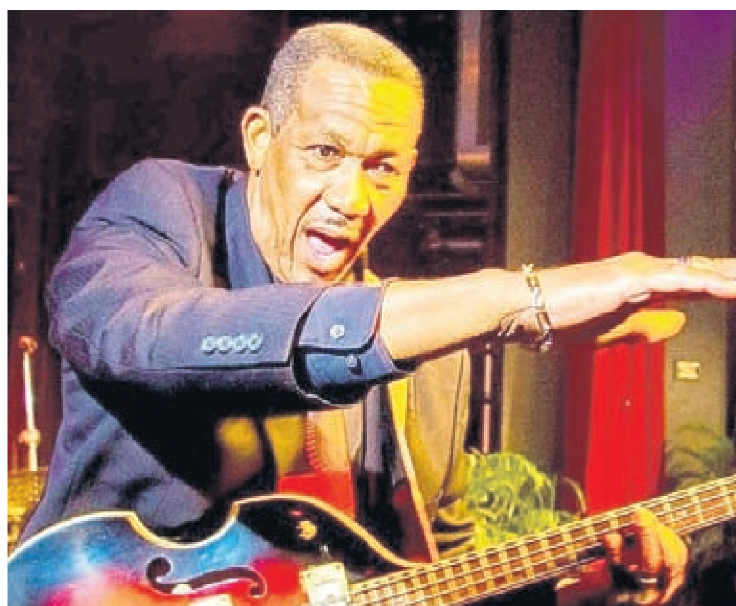
Locual a bira diferente na 2022 ta, cu e aña ey a duna publico general e oportunidad via e plataforma digital pa nomina e persona cu nan ta desea pa ricibi e premio nacional aki. Despues di mas cu mil nominacion, cual Fundacion Go Cultura a considera como un reaccion y cantidad fantastico, por a nota cu un cantidad abrumador a nomina Maybelline Arends-Croes como e proximo persona pa ricibi e premio aki. Maybelline a ricibi e premio nacional aki durante un homenahe musical fantastico den Cas di Cultura.

Pa aña 2023, un bes mas tabata tin e oportunidad pa publico general por nomina nan faborito. Cu 700 nominacion mas cu aña 2022, fundacion Go Cultura a keda hopi agradecido cu e iniciativa aki ta biba den nos comunidad. E gran mayoria a nomina Robert Jeand'or como e ganador pa 2023 di e premio nacional aki. Robert Jeand'or ta wordo considera como un di e artistanan y baluartenan cultural di mas importante, emblematico y legendario di henter nos historia como isla y como pais.

Na su 69 aña di edad actualmente, nos por mira atras riba un carera y trayectorio impresionante di Robert como cantante, musico, areglista, productor y ciudadano Arubano activo, ehemplar y productivo.

Loke nos por anticipa ta cu e homenahe di gala cu Robert lo ricibi dia prome di december proximo ta inclui un concierto musical carga pa un elenco impresionante di streanan briyante di e mundo musical di nos pais manera Rocco Franken, Noush, Jeffrey Kelly, Rachel Kraaijvanger, Jack Tromp, Julisa Arends, Danny Koolman, Jonathan Croes, Edjean Semeleer y hopi sorpresa mas.

E lo bira un biahe den Robert su carera musical desde su inicio te cu actualidad.

E artistanan cu lo ta parti di e anochi aki lo presenta Robert su exitonan musical y celebra hunto cu Robert, un bida excepcional di musica, inspiracion y alegria, cu sigur lo sirbi como inspiracion y herencia pa futuro generacionnan.

Fundacion Go Cultura ta gradici comunidad Arubano inmensamente pa a participa den e proceso di nominacion pa e proximo Crioyo di Oro.

OPINION

Benjamin Romero:

Reflexion riba sclavitud y refinanciamento

Regularmente den mi bishita di vakantie na otro pais hunto cu mi famia, nos ta inclui unanimamente den nos plan alomenos un museo, y Costa Rica no tabata un excepcion.

Museo Nacional di Costa Rica ta situa den asina yama Cuartel Bellavista, cu tabata e forti di ex-ehercito di e pais ey te 1948. Awendia e pais Centro Americano aki ta un di e poco paisnan di mundo sin ehercito. Un museo ta un baul di recuerdonan cu den su conhunto ta refresca nos memoria riba diferente acontecimento historico, uno mas afortuna cu otro, manera tempo di sclavitud.

Den su exposicion permanent, Museo Nacional di Costa Rica ta dedica un seccion riba e acontecimento inhumano di e negoshi transatlantico di catibonan cu a dura rond di 400 aña. Durante cuater siglo ta wordo calcula cu miyones di Africano di e parti central y west di e continente aki, a bira victima di e comercio di ser humano di color scur domina pa Inglatera, Francia, Portugal y Hulanda. Algun di e Africanonan catibo no a wordo captura den selva of mondi, sino nan a wordo saca for di nan habitat den ciudadnan desaroya, cu organisacion estatal y poblacion grandi. Un cantidad a muri durante nan transportacion.

Na Centro America a wordo aboli sclavitud na 1824. Mientras cu na Aruba y demas islanan ruman di reino Hulandes, e abolicion di catibonan a sosode na 1863.

E comercio inhumano aki ta wordo considera e unico den historia di humanidad debi na su duracion y magnitud humano. Pero pio ainda pa e legalizacion cu a wordo haci di e negoshi cruel aki inclui den e leynan di e tempo aya.

Pa nos tin un idea di e inhumanidad aki, e balor monetario di e hende muhe catibo tabata mas halto cu esun di hende homber. E hecho cu sclavitud tabata hereditario, e hende muhe catibo tabata mantene y abastece cu su vientre materno e mercado aki. Ta causa dolor ainda ora bo pensa cu un cuarta parti di e catibonan

na benta tabata mucha. P'esey ta importante pa bishita e museonan compaña specialmente cu hobennan y muchanan, pa asina nan bira consciente di un realidad cu a existi, y evita cu actonan asina no bolbe ripiti cu niun ser humano. Ta bon pa recorda e sorto di memoria no agradabel aki sin resentimento ni odio, pero si cu un reflexion profundo.
Ta resulta honorable y digno di reconocimento otro acontecimentio histórico, esta e disculpa of pordon cu Rey Wiliam Alexander, a haci den e ceremonia "Keti Koti" . E rey kende den su rol di carga e corona di e monarquia Hulandes, y como miembro di gobierno, a disculpa su mes di e protagonismo cu Hulanda tabatin den e negoshi di catibonan den nos region. "Pero awe, den e dia aki di recordacion, mi ta pidi pordon pa e falta di accion dilanti e crimen aki di lesa humanidad", asina Rey Willem-Alexander a bisa dia 1 di juli ultimo. E monarca su palabranan a bira un sorto di balsamo riba e cicatriz cu historia di sclavidad a laga atras den nos region, 150 aña despues di e emancipacion di catibonan na Surinam y e islanan Caribense di e reinado Hulandes.

2023 a bira un aña conmemorativo cu ta recorda e tragico legado colonial aki den reino Hulandes. Rond di tur acontecimento cu a wordo organisa entre nan conferencianan y forum pa duna contenido na e aña conmemorativo aki di pordon di Hulanda su envolvimento den e transportacion y explotacion di catibonan, varios personahe reconoci di nos region cu un background halto cu nan bos por a yega mas leu cu esun di mi, a expresa nan opinion y pronuncia nan posicion. Algun di nan te hasta a sugeri cu Hulanda mester duna un indemniizacion pa locual nan antepasado colonial a haci den nos region. Locual ami respetuosamente no ta di acuerdo cu un proposicion asina. Mi humilde opinion ta cu nos mester tin nos dignidad, y sigur Aruba su pueblo ta uno digno y ta dificil di paga algo asina cu placa.

Mi ta un idealista te hasta soñado y por ta mi bos lo bira un bos den desierto. Mi pensamento ta cu awor cu ta tumando lugar un proceso di negociacion pa refinancia e debe cu nos tin cu Hulanda pa e placa cu nan a fia nos pais pa atende cu e crisis cu e pandemia di Covid a trece cune, mi ta kere cu akinan Hulanda mester mustra su cara mas humilde, humanitario y comprensibel manera nan a haci pidiendo pordon pa nan protagonismo den e negoshi di sclavitud.

E no tabata facil... nos tur a perde algo durante e temporada di pandemia. Pues no ta cuestion di no paga of cu nan ta cancela e debe aki, pero si ta di aprecia den e aña aki di pordon pa nos pasado di sclavitud, si Hulanda considera un di e paisnan mas rico di mundo, por duna nos pais un trato mas husto pa cu e prestamo aki, y baha asina e stigma di un new colonialismo cu un posicion mas comprensibel.

Ya sea cu un interes mas accesibel y considerabel y un periodo mas largo pa paga nan, como partner den reino, manera a wordo duna na otro islanan den reino, sin trece desigualdad entre nos. Nos tur cu ta biba den e pida di baranca aki y cu ta paga belasting, sin

excepcion di nacionalidad, raza y/of ideologia, tin cu carga cu e debe aki. Un dispensacion asina por ta posibel, solamente mester determinacion y bon boluntad. "Een nee heb je, een ja kan je krijgen."

Accidente na e crusada di Pos Abao, e crusada aki constantemente tin accidente ta pasa

Diaranson atardi a drenta informe di un accidente na e crusada di Pos Abao, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda cu un Taxi Chevrolet a bay dal tras di un Mitsubishi Lancer. Afortunada,emte ningun hende a resulta herida.

Auto a bay bira pa drenta cura net ora un mucha muhe ta pasa riba brommer y a dal abao

Diaranson atardi a drenta informe di un accidente cu hende herida na Olijfistraat, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu nan mes lo a regla un ke otro di esaki y no tabata tin mester di ambulance y a cancela esaki.

Polis a detene homber cu a agredi su mesun ruman muher y a desobedece ordo di polis

Diaranson atardi laat a drenta informe di un problema cu agression na Caya G.F. "Betico" Croes (Tarabana), mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un problema entre un homber y su ruman muher unda esaki a escala unda e homber a agredi su ruman. Polis a duna e homber ordo pero e homber a ignora esaki y polis a bay over na detene.

A solicita e vehiculo di transporte y asina a hib'e warda di polis.

Casi mey ton di safety glas a cay riba un persona na Tamarijn, el a ser hiba cu urgencia den auto particular pa hospital

Diaranson atardi a drenta informe di un incidente na Tamarijn, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu mas of menos mey ton (500 Kilo) a bin cay riba e pecho di un persona di vacacion na Aruba cu a bay yuda descarga e container. Mesora esunnan presente a reacciona di biaha y a para kibra garna e safety glasnan aki pa kita esakinan for di riba di e pecho di e victima.
Mirando e emergencia a opta pa no warda ambulance y nan mes a hib'e hospital despues di algun ora di observacion e dokternan a bisa cu esunnan presente a actua mesora y bon cu e victima no a haya dañonan interno.

Con pa papia cu personanan di edad avansa tocante estafa

(AP) – Daniel Goldstein su mama di 86 aña a ricibi un email cu tabata parce di su banco. E tabata alarma pa motibo cu e no a gasta e placa cu a menciona den email, e ora el a yama e number cu a duna. E persona otro banda di e yamada a pidi pa su informacion di banco y a termina na horta 600 dollar.

Aña pasa, consumidornan di tur edad a cay victima na estafa y en total a perde 8.8 biyon dollar. Adultonan grandi ta esunnan cu a perde e cantidad mas grandi di placa compara cu otro gruponan di edad, segun Federal Trade Commission.

Mientras tur hende kier proteha nan mayornan y welonan for di estafadornan, tin biaha e combersacionnan aki por ta dificil pa nabega. "Nos ta encurasha hende pensa riba strategianan multigeneracional. Tur hende ta cay victima na estafa, e ta djis un manera diferente di con e estafador ta pone cay aden," Genevieve Waterman di National Council on Aging a splica.

For di tin hopi empatia na conoce con pa reporta un estafa, expertonan a comparti cierto recomendacionnan pa papia tocante estafa.

Conoce cua tipo di estafa ta esun mas comun

Conoce cua tipo di estafa ta esun mas comun contra hende di edad avansa por yuda. Dos di esunnan mas comun ta e estafa di "welonan" y e estafa di romance, segun Kathy Stokes, director di prevencion di fraude na AARP.

E estafa di welonan ta ora un persona ricibi un yamada for di un persona cu ta gana di ta nan nieto pidiendo placa pa nan sali for di algun problema. E prome paso ta evita esaki y pa yama otro miembronan di e famia prome cu tuma cualkier accion segun e recomendacion di FTC.

Ora ta trata e estafa di romance, FTC a reporta cu personanan a perde 1.3 biyon dollar den ana 2022. Usualmente e estafador ta contact e victima via rednan social y despues ta hiba e combersacion na otro plataforma manera WhatsApp of Google Chat. "Hopi di e adultonan mas grandi awo ta drentando e mundo di romance, 'dating', online y nan ta teniendo hopi combersacionnan online pero esaki ta hiba nan na estafadornan cu por convence nan na duna nan placa y manda esaki exterior," Waterman a splica.

Loke ta cuminsa como un simpel combersacion ta bira un conexion romantico diripiente. Sinembargo e persona despues ta pidi placa pa motibo cu algo a pasa den nan bida y nan mester ayudo. Segun FTC, e mentira usa cu mas frecuencia ta cu un persona cerca di nan ta malo, herida of den prizon" y/of "mi por siña bo con pa inverti."

Otro tiponan di estafa comun ta estafa di inversion, sosten den tecnologia y robo di identidad.

Informa no impone

Ora di nabega topiconan complica den un combersacion, e ta miho pa tuma un tono informativo na luga di uno autoritativo. Pa motibo cu bo mayornan of welonan tin hopi experiencia den otro topiconan di bida, si bo cuminsa e combersacion pa medio di impone bo ideanan, esaki posiblemente no lo tin e miho efecto.

Waterman tambe ta recomenda pa tin e combersacionnan aki como un famia, incluyendo e miembronan mas chikito di e famia y sigura cu bo ta laga cla cu estafa ta ataca tur hende sin importa e edad. "E ta trata keda vigilante hunto como un famia y no desafia e adulto mas grandi sino di splica cu estafanan ta birando cada biaha mas sofistica," Waterman a expresa.

Un robot industrial a placha un empleado na planta di empaketa berdura na Sur Korea

(AP) – Un robot industrial a gara y placha un empleado na un planta di empaketa berdura na Sur Korea segun polis a informa diahuebs, mientras nan ta investiga si e mashin tabatin fayo of a ser diseña incorectamente.

Segun polis, evidencianan ta sugeri cu eror humano ta e causa mas probabel cu e problemanan di e mashin mes. Sinembargo e incidente aki a causa preocupacion publico tocante e siguridad di robotnan industrial y e sentido falso di siguridad cu nan ta duna na ser humano trahando den un pais cu cada ta depende mas riba e mashinnan aki pa automatisa su industria.

Polis na Goseong a bisa cu e homber a fayece a causa di herida na su cabes y pecho diamars anochi despues cu e mashin su mannan robotico a placha su persona. No a identifica e homber en cuestion sinembargo si a informa cu e tabata empleado di un compania cu ta instala robot industrial y a ser manda e planta pa examina si e mashin tabata trahando adecuadamente.

Sur Korea a yega di mira otro accidentenan tratando robot industrial den añanan recien. Den maart, un robot di fabrica a placha y herida seriamente un empleado cu tabata examinando esaki na un fabrica di partinan di auto na Gunsan. Un aña despues, un robot instala na un fabrica di lechi na Pyeongtaek a causa fayecimento di un empleado.

E mashin cu a causa e morto riba diamars ta un di dos robot na e facilidad cu ta piki cosnan y pone riba e mesa cu ta transporta e pakete pa e proximo stacion. E tipo di mashinnan aki ta comun na Sur Korea su comunidadnan agricultural, cual ta luchando cu un forsa laboral cu ta disminui cada biaha mas y ta birando cada biaha hende di edad mas avansa. "E no tabata un robot avansa di inteligencia artificial, pero un mashin cu simplemente ta piki cahanan y ta pone nan riba palet," Kang Jin-gi, ken ta lider di e departamento di investigacion di stacion di polis a comenta. El a bisa cu polis ta trahando cu e agencianan relaciona pa determina si e mashin tabatin defecto tecnico of problemanan di siguridad.

Otro oficial di polis, ken no kier a ser identifica pa motibo cu e no tabatin permiso di papia cu reporteronan, a bisa cu polis tambe ta investigando e posibilidad di eror humano. E robot su sensor ta diseña pa identifica caha y videonan di siguridad a indica cu e homber a move rond di e mashin cu un caha den su man cual posiblemente a activa e mashin su reaccion. "Claramente esaki no ta un caso unda un robot a confundi un ser humano cu un caha, e no tabata un mashin asina sofistica," el a expresa.

Segun data di International Federation of Robotics, Sur Korea tabatin 1,000 robot industrial pa cada 10,000 empleado den 2021, cual ta e densidad mas halto den mundo y mas di 3 biaha e cantidad di China den e aña ey. Varios di Sur Korea su robotnan industrial ta usa den plantanan di fabricacion grandi manera electroniconan y traha vehiculo.

Como DJ, pastoor na Portugal ta conecta fe cu musica electronico pa hubentud global

(AP) – Guilherme Peixoto, un pastoor na parti di Portugal tabata druk e luna aki celebrando na dos di su parokianan, un pa recorda dia di mortonan y otro preparando un set di musica electronico pa su proximo show como un DJ internacional.

Loke a cuminsa casi 2 decada atras como un manera pa recauda fondo pa e misanan local a bira un parti esencial di e ministerio di e pastoor Catolico di 49 aña den un continente cu rapidamente ta birando mas secular y e custumbernan religioso ta birando cada biaha menos, specialmente entre hobennan.

"Cu musica electronico mi por hiba algun mensahe, mi por bay unda e hobennan ta," Peixoto a bisa algun dia despues di a bolbe back Laundos for di toca na un festival di Halloween na Italia. "Nan ta pensa 'si ta posibel pa un pastoor ta un DJ, e ta posibel pa mi por gusta musica, bay festivalnan y ta un Cristian.'" E pastoor a subi escenario global ora cu e organisadornan di Dia Mundial di Hubentud na Lisbon a pidi su persona pa "lanta e peregrinonan" 7or di mainta prome cu Papa Francisco su manifestacion publico.

Peixoto, ken tambe tabata parti di ehercito, tabata preparando pa e setnan cu e lo toca cu e ehercito Portugues su banda den october ultimo, pero el a laga tur cas na un banda y a cuminsa prepara pa un evento grandi cu lo a tuma luga algun siman despues.

Riba diadomingo, cu su paña di pastoor y headphone preto dilanti un audiencia di obisponan cu nan bata blanco dilanti 1.5 miyon personan di fe, Peixoto a baila na e musica cu clipnan mescla di speechnan di e papa. Den e prome 30 minuut di e set, e exhortacion di 1978 di Papa Juan Pablo II pa "no tin miedo" di habri bo curason pa Cristo a cuminsa zona den Italiano. Papa Francisco su palabranan cu Misa tin un luga pa tur hende a cera e set mientras e peregrinonan tabata baila y Peixoto tabatin un smile grandi riba su cara.

El a keda lanta henter anochi ta mescla e audio di Francisco su speech di e anochi anterior. Asina cu el a ricibi Comunion na e culto, el a biaha mas di 4 ora bay back su bario pa un procesion, segun Silvania Pontes un di e boluntarionan cu ta traha na club Laundos unda e "Pastor DJ" ta toca varios weekend. "Bo no ta kere cu bo ta den bar cu un pastoor. Bo ta sinti'e. E ta algo natural y hendenan ta nota esaki," Pontes a expresa. "Hende por mira cu nos ta contento."

Prome biaha cu Peixoto a yega e parokia na mita di aña 2000, e parokia no tabatin hopi placa y tabatin debe di e renobacionnan di e misa principal. Sinembargo e parokianonan tabata cansa di bende bolo y bay toca portanan y esaki ta ora cu Peixoto a yama e coro pa cuminsa fundraiser di Karaoke. Mirando cu e tabata den dos banda, el a duna bida na e eventonan aki tocante canticanan di rock for di su laptop. Despues di algun aña, e debenan a ser paga y a completa renobacionnan fresco na e misa. Peixoto tabata tumando lesnan profesional di DJ y mayoria parokiano a bini back.

"Na comienso e tabata raro pero awo e ta nos normalidad. Nan a compronde cu e pastoor tambe ta un ser humano," Tania Campos, ken a nace y crece na Laundos a comenta. Como secretaria di e parokia, tambe e tabata experiencia e aumento den yamada y email di fanaticonan despues di Dia Mundial di Hubentud. 5 decenas di boluntario a mantene e bar andando e zomer aki riba diabierna anochi y centenares di persona, te hasta 3 generacion di e mesun famia ta bay baila y gosa te 3or di mainta.

Pa Peixoto, DJ den y fuera di Laundos a bira un manera vital nobo di evangelisa. "Mi ta haciendo e mensahenan aki yega unda Misa no t'ey," el a expresa di interaccionnan cu audiencia di e festival di Halloween unda tabatin hasta 30,000 persona. Aki, el a combina musica electronico cu e palabranan di Papa Francisco.

BONDIA ARUBA

BISTA POLITICO

Parlamentario independiente mr. Gerlien Croes:

Minister Tjon tin pa rindi cuenta di su maneho pa cu derecho humano

E desaroyonan reciente den tereno di husticia, specificamente pa loke ta sosode paden di nos wardanan di polis y e trato cu ta duna na detenido tin atencion di comunidad y su representantenan.

P'esey e siman aki Croes, sosteni pa colega Parlamentario Miguel Mansur di Accion 21 y mr. drs. Ryçond Santos do Nascimento, kende tambe ta independiente, a manda un peticion na presidente di parlamento pa yama un reunion publico den cual ta yama Minister di Husticia y Asuntonan Social, Rocco Tjon pa bin duna cuenta riba varios punto di preocupacion.

Croes ta indica cu por bay bek na por lo menos un aña y mey den cual a presenta varios incidente lamentabel cu persona mientras cu nan tabata bou detencion, incluyendo casonan di suicidio. Pa e parlamentario simplemente no ta un opcion pa keda keto y man crusa. "Violacion di derechonan humano cu ta derechonan fundamental di cada cuidadano por tin consecuencia riba nivel internacional pa e reputacion di nos pais como un nacion desaroya" Parlamentario Croes ta declara.

Sea ta den aspecto di procedura y protocol ora cu ta anda cu detenido, of den medida pa salvaguardia nan integridad fisico y salud (mental) loke ta sosodiendo ta trece preguntanan, cumpliendo cu su responsabilidad, representantenan di pueblo ta eherce nan derecho como miembro di parlamento pa yama un reunion publico y yama e minister pa bin splica Parlamento y pueblo cua ta e situacion actual.

Croes: "Nos tin, como pais, un responsabilidad pa raporta tambe na Nacionnan Uni con nos ta garantisa e derechonan fundamental di cada persona, di cada ciudadano"; E minister, di su banda, tin un responsabilidad pa tur detenido paso e cuido ta cay bou di dje." Si e detenido ta un hoben, proteccion y derecho di mucha tambe ta hunga un papel.

Y mientras cu esaki no ta un situacion exclusivo di Aruba den Reino, pasobra varios investigacionan y rapport nan a wordo traha na Hulanda, incluso door di Ombudsman di Hulanda ariba e temanan aki, ta sumamement importante pa na e momento aki sr. Tjon splica kico ta e maneho y procedura ora di haci investigacion independiente entre otro ora di casonan di morto durante detencion.

Ta bon pa corda cu sea inocente of culpabel, tur persona ta proteha pa declaracion universal di derecho humano, incluyendo sospecho, detenido of preso. Mas aleu, ora cu algo ta sosode cu un detenido, tin famia of amistad cu ta keda atras y cu merece e consideracion y respet di haya sa exactamente kico a pasa cu nan ser keri, asina Parlamentario Croes a finalisa, sperando cu presidente di parlamento lo sa di yama e reunion publico aki pronto.

Partido AVP:

Solucion den nota di AVP a habri caminda pa un dialogo cu perspectiva

Na tur distancia y na tur nivel cu e Lider di AVP, mr. Mike Eman cu consehero di fraccion, Wendrick Cicilia, a presenta e nota di AVP na Den Haag Hulanda, pa converti debe di Aruba na Hulanda den un fondo di inversion, por a sinti simpatia y hasta admiracion pa locual mandatarionan Hulandes a yama "een creatieve oplossing". Tin cu hasta a agrega cu e pensamentonan mas profundo aki ta locual "wij altijd van Eman waarderen".

Di Vredespaleis pa Torentje
E promer caminda cu mr. Mike Eman a consulta riba e tema aki ta cerca e experto constitucional respeta den Reino, actual Minister di Estado, anterior cabez di Raad van State y Minister den hopi gabinete cu un variacion grandi di cartera tabata mr. Piet Hein Donner. For di Vredespaleis a resona un señal positivo: e nota cu Eman a presenta lo por ta un caminda alternativa.

Tambe den het Torentje e tema aki a keda planta y Promer Minister Mark Rutte no unicamente tabata tin e cortesia pa ricibi e lider di oposicion, pero tambe a duna cara na Prensa pa splica kico e a combersa cu mr. Mike Eman. Por a nota un synergia di amistad y tambe di contemplacion riba locual a wordo presenta y papia. Un ambiente cu ta crea perspectiva pa mas deliberacion riba solucion pa un problema grandi cu por bira un fundeshi firme pa inversionnan den futuro pa Aruba, algo cu CAFT a remarca recientemente cu ta haci hopi falta na Aruba.

Nota cu solucion
E nota aki di Fraccion di Partido di Pueblo Arubano AVP den Parlamento, ta encera un proposicion fuerte pa un areglo amigabel pa e forma di paga bek e fiansanan di Hulanda na Aruba. E proposicion innovativo aki a wordo inspira pa e bunita areglo entre Cape Verde y Portugal, den cua e debenan di Cape Verde na Portugal ta wordo converti den inversionnan den iniciativanan pa un desaroyo sostenibel na Cape Verde. Dia 22 di juni 2023 Cape Verde y Portugal a firma e acuerdo historico aki cu ta sirbi como un ehempel cla pa otro paisnan.

Fraccion di AVP ta propone pa e gobierno nobo di Hulanda crea un fondo pa inversion nobo hunto cu Aruba, manera e 'Fondo Desaroyo Aruba' cu a demostra di ta sumamente exitoso y cu a wordo maneha door di Aruba Investment Bank. E meta principal di e areglo ta pa e pagonan di e debe di Aruba na Hulanda bay den e fondo nobo 'Aruba Investment Fund', cu mester wordo crea y pa esaki wordo maneha door di un instituto renombra manera Aruba Investment Bank. E fondo aki lo cai bou di supervision y control di representantenan di tanto gobierno di Aruba como di gobierno Hulandes.

Dialogo cu perspectiva
Locual a resalta durante e reunionnan di trabao di Eman na Hulanda ta no unicamente cu portanan a habri cu hopi calor, aprecio y respet, pero tambe un deseo grandi pa por yega atrobe na dialogonan constructivo cu ta basa riba visionnan bon pensa den cual tur dos pais, Aruba y Hulanda, por mira un futuro cu perspectiva prometedor. Sin duda e momento aki lo bay den historia como un punto di referencia ta con mester atende pa yega na cooperacion strategico.

Trekkingslijst van de Landsloterij

14de trekking — **9 november 2023**

TIEN TALLEN	
25	300
37	250
70	200
79	300
94	300
98	125
HONDERD TALLEN	
112	300
137	250
158	300
170	200
195	300
198	125
234	300
237	250
270	200
279	300
293	300
294	300
298	300
337	250
370	400
398	125
400	300
424	300
437	250
470	200
498	125
537	250
570	200
577	300
578	300
598	125
637	250
647	300
658	300
670	200
698	125
725	300
737	500
763	300
770	200
794	300
798	125
810	300
837	250
851	300
860	300
870	200
870	300
878	300
888	300
889	300
895	300
898	125
937	250
959	300
970	200
972	300
987	750
998	125
EEN DUIZEND	
1032	300
1037	250
1070	200
1084	300
1098	125
1137	250
1154	300
1162	300
1165	300
1170	200
1198	125
1237	250
1270	200
1290	300
1298	300
1299	300
1322	300
1337	250
1366	300
1370	400
1371	300
1398	125
1437	250
1439	300
1442	300
1444	300
1470	200
1484	300
1498	125
1537	250
1556	300
1570	200
1577	300
1589	300
1598	125
1610	300
1637	250
1670	200
1680	300
1698	125
1737	500
1740	300
1742	300
1746	300
1752	300
1761	300
1770	200
1792	300
1798	125
1800	300
1804	300
1816	300
1827	300
1837	250
1870	200
1878	300
1898	125
1905	300
1923	300
1937	250
1950	300
1970	200
1998	125
TWEE DUIZEND	
2037	250
2054	300
2061	300
2070	200
2098	125
2116	300
2122	300
2137	250
2151	300
2164	300
2170	200
2185	300
2191	300
2198	125
2237	250
2241	300
2242	300
2261	300
2264	300
2270	200
2282	300
2298	500
2304	300
2318	300
2337	250
2370	750
2377	300
2391	300
2395	300
2398	125
2415	300
2437	250
2443	300
2470	200
2498	125
2502	300
2529	300
2537	250
2570	200
2570	300
2586	300
2598	125
2617	300
2637	250
2637	300
2645	300
2647	300
2662	300
2670	200
2674	300
2676	300
2682	300
2698	125
2737	500
2770	200
2776	300
2783	300
2784	300
2788	300
2798	125
2806	300
2837	250
2870	200
2874	300
2886	300
2898	125
2937	250
2948	300
2970	200
2971	300
2979	300
2998	125
DRIE DUIZEND	
3007	300
3016	300
3036	300
3037	250
3043	300
3070	200
3098	125
3137	250
3141	300
3167	300
3170	200
3198	125
3226	300
3237	250
3254	300
3257	300
3264	300
3270	200
3298	300
3306	300
3322	300
3337	250
3338	300
3346	300
3370	400
3398	125
3433	300
3435	300
3436	300
3437	250
3437	300
3470	200
3498	125
3537	250
3542	300
3558	300
3570	200
3598	125
3608	300
3637	250
3670	200
3682	300
3694	300
3698	125
3706	300
3737	500
3766	300
3768	300
3770	200
3798	125
3801	300
3807	300
3812	300
3814	300
3837	250
3870	200
3898	125
3937	250
3942	300
3950	300
3952	300
3961	300
3970	200
3973	300
3998	125
VIER DUIZEND	
4002	300
4037	250
4070	200
4098	125
4098	300
4111	300
4137	250
4154	300
4166	300
4170	200
4177	300
4198	125
4237	250
4244	300
4255	300
4263	300
4270	200
4273	300
4292	300
4298	300
4335	300
4337	250
4338	300
4344	300
4370	400
4383	300
4398	125
4399	300
4407	300
4437	250
4454	300
4470	200
4479	300
4498	125
4537	250
4547	300
4570	200
4584	300
4594	300
4598	125
4610	300
4637	250
4653	300
4660	300
4670	200
4698	125
4707	300
4719	300
4725	300
4729	300
4731	300
4737	500
4770	200
4770	300
4798	125
4817	300
4837	250
4845	300
4868	300
4870	200
4898	125
4904	300
4918	300
4931	300
4937	250
4954	300
4959	300
4970	200
4979	300
4998	125
VIJF DUIZEND	
5003	300
5037	250
5070	200
5073	300
5095	300
5098	125
5112	300
5127	300
5137	250
5155	300
5158	300
5170	200
5197	300
5198	125
5207	300
5220	300
5229	300
5233	300
5237	250
5270	200
5292	300
5297	300
5298	300
5308	300
5316	300
5321	300
5337	250
5339	300
5355	300
5357	300
5370	400
5387	300
5393	300
5398	125
5432	300
5437	250
5450	300
5459	300
5470	200
5491	300
5493	300
5498	125
5527	300
5537	250
5570	200
5572	300
5598	125
5612	300
5637	250
5649	300
5667	300
5670	200
5676	300
5698	125
5701	300
5727	300
5737	500
5763	300
5770	200
5781	300
5792	300
5798	125
5806	300
5811	300
5816	300
5837	250
5870	200
5889	300
5898	125
5899	300
5937	250
5949	300
5962	300
5970	200
5998	125
ZES DUIZEND	
6021	300
6037	250
6045	300
6055	300
6070	200
6073	300
6092	300
6098	125
6137	250
6138	300
6170	200
6193	300
6198	125
6202	300
6237	250
6270	200
6277	300
6298	300
6317	300
6331	300
6337	250
6350	300
6361	300
6369	300
6370	400
6371	300
6389	300
6398	125
6437	250
6444	300
6470	200
6481	300
6498	125
6536	300
6537	250
6540	300
6570	200
6598	125
6622	300
6626	300
6636	300
6637	250
6657	300
6670	200
6698	125
6737	1000
6770	200
6793	300
6798	125
6798	300
6837	250
6870	200
6882	300
6898	125
6900	300
6937	250
6970	200
6998	125
ZEVEN DUIZEND	
7030	300
7037	250
7070	200
7098	125
7098	300
7100	300
7113	300
7124	1000
7137	250
7147	300
7170	200
7198	125
7206	300
7237	250
7242	300
7263	300
7270	200
7298	300
7319	300
7337	250
7340	300
7370	400
7384	300
7395	300
7398	125
7400	300
7416	300
7437	250
7456	300
7470	200
7492	300
7498	125
7517	300
7537	250
7541	300
7566	300
7570	200
7587	300
7597	300
7598	125
7621	300
7637	250
7655	300
7658	300
7670	200
7675	300
7678	300
7698	125
7722	300
7724	300
7737	500
7770	200
7773	300
7798	125
7834	300
7837	250
7845	300
7851	300
7868	300
7870	200
7873	300
7891	300
7898	125
7937	250
7970	200
7972	300
7993	300
7998	125
ACHT DUIZEND	
8037	250
8044	300
8047	300
8070	200
8072	300
8076	300
8098	125
8124	300
8137	250
8145	300
8170	200
8198	125
8237	250
8270	200
8298	300
8298	300
8337	250
8370	400
8398	125
8437	250
8442	300
8470	200
8480	300
8498	125
8504	300
8515	300
8524	1000
8537	250
8570	200
8573	300
8581	300
8598	125
8637	250
8652	1000
8670	200
8680	300
8698	125
8708	300
8736	300
8737	500
8770	200
8791	300
8798	125
8837	250
8865	300
8870	200
8898	125
8936	300
8937	250
8938	300
8950	300
8965	300
8970	200
8978	300
8983	300
8998	125
NEGEN DUIZEND	
9000	300
9011	1000
9033	300
9037	250
9053	300
9070	200
9098	125
9137	250
9170	200
9173	300
9198	125
9237	250
9241	300
9269	300
9270	200
9298	300
9320	300
9335	300
9337	250
9355	300
9367	300
9370	400
9383	300
9398	125
9412	300
9427	300
9437	250
9470	200
9470	300
9498	125
9500	300
9504	300
9519	300
9522	300
9529	300
9537	250
9548	300
9570	200
9598	125
9605	300
9613	300
9624	300
9637	250
9640	300
9645	300
9670	200
9691	300
9696	300
9698	125
9737	500
9764	300
9770	200
9770	300
9798	125
9829	300
9832	300
9837	250
9844	300
9869	300
9870	200
9898	125
9900	300
9937	250
9942	300
9952	300
9970	200
9975	300
9998	125
TIEN DUIZEND	
10014	300
10018	300
10037	250
10070	200
10098	125
10103	300
10117	300
10133	300
10137	250
10143	300
10170	200
10196	300
10198	125
10219	300
10235	300
10237	250
10259	300
10266	300
10270	200
10279	300
10298	300
10302	300
10337	250
10370	400
10398	125
10401	300
10425	300
10435	300
10437	250
10447	300
10452	300
10470	200
10491	300
10494	300
10498	125
10509	300
10518	300
10537	250
10537	300
10570	200
10592	300
10593	300
10598	125
10607	300
10617	300
10637	250
10654	1000
10669	300
10670	200
10686	300
10688	300
10697	300
10698	125
10701	300
10727	300
10737	500
10766	300
10770	200
10795	300
10798	125
10829	300
10837	250
10837	300
10838	300
10858	300
10870	200
10894	300
10898	125
10898	300
10904	300
10937	250
10937	300
10970	200
10979	300
10998	125
ELF DUIZEND	
11037	250
11048	300
11053	300
11070	200
11077	300
11098	125
11137	250
11170	200
11178	300
11179	300
11185	300
11198	125
11237	250
11246	300
11270	200
11298	300
11316	300
11337	250
11353	300
11355	300
11370	400
11391	300
11398	125
11399	300
11405	300
11433	300
11437	250
11461	300
11465	300
11470	200
11477	300
11498	125
11512	300
11518	300
11525	300
11537	250
11537	300
11564	300
11570	200
11598	125
11608	300
11637	250
11639	300
11658	300
11670	200
11698	125
11700	300
11737	500
11768	300
11770	200
11798	125
11833	300
11834	300
11837	250
11843	300
11851	300
11866	300
11870	200
11898	125
11902	300
11904	300
11937	250
11947	300
11966	300
11970	200
11998	125
11998	300
TWAALF DUIZEND	
12026	300
12037	250
12066	300
12070	200
12095	300
12098	125
12104	300
12111	300
12132	300
12137	250
12170	200
12177	300
12183	300
12198	125
12209	300
12237	250
12270	200
12277	300
12296	300
12298	500
12314	300
12334	300
12337	250
12366	300
12370	750
12398	125
12406	300
12413	300
12431	300
12437	250
12450	300
12463	300
12466	300
12470	200
12495	300
12498	125
12535	300
12537	250
12570	200
12571	300
12573	300
12582	300
12598	125
12627	1000
12637	250
12637	300
12661	300
12670	200
12690	300
12694	300
12698	125
12719	300
12723	300
12737	500
12737	300
12746	300
12770	200
12784	300
12798	125
12813	300
12816	300
12819	300
12837	250
12853	300
12861	300
12870	200
12877	300
12882	300
12890	300
12897	300
12898	125
12909	300
12937	250
12946	300
12970	200
12992	300
12997	300
12998	125
DERTIEN DUIZEND	
13028	300
13037	250
13070	200
13094	300
13098	125
13122	300
13137	250
13141	300
13170	200
13198	125
13237	250
13257	300
13270	200
13290	300
13298	300
13301	300
13315	300
13333	300
13337	250
13338	300
13364	300
13370	400
13381	300
13398	125
13401	300
13430	300
13437	250
13470	200
13488	300
13498	125
13503	300
13522	300
13530	300
13537	250
13540	300
13551	300
13570	200
13581	1000
13598	125
13604	300
13630	300
13633	300
13637	250
13663	300
13670	200
13683	300
13695	300
13698	125
13704	300
13737	500
13770	200
13786	300
13798	125
13837	250
13838	300
13870	200
13876	300
13898	125
13917	300
13923	300
13925	300
13934	300
13936	300
13937	250
13949	300
13959	300
13960	300
13970	200
13979	300
13998	125
VEERTIEN DUIZEND	
14011	300
14016	300
14024	300
14035	300
14037	250
14038	300
14070	200
14079	300
14087	300
14098	125
14136	300
14137	250
14170	200
14198	125
14237	250
14268	300
14270	200
14271	300
14272	300
14298	300
14301	300
14302	300
14337	250
14370	400
14398	125
14400	300
14409	300
14437	250
14470	200
14498	125
14525	300
14537	250
14559	300
14570	200
14593	300
14598	125
14601	300
14611	300
14616	300
14637	250
14670	200
14693	300
14698	125
14720	300
14737	500
14756	300
14770	200
14784	300
14798	125
14811	300
14814	300
14837	250
14847	300
14870	200
14898	125
14924	300
14937	250
14970	200
14989	300
14998	125
VIJFTIEN DUIZEND	
15006	300
15023	300
15037	250
15048	300
15052	300
15070	200
15098	125
15114	300
15137	250
15170	200
15198	125
15224	300
15237	250
15240	300
15270	200
15270	300
15273	300
15298	300
15310	300
15318	300
15337	250
15370	400
15398	125
15437	250
15470	200
15470	300
15498	125
15498	300
15537	250
15570	200
15597	300
15598	125
15623	300
15637	250
15646	300
15670	200
15675	300
15698	125
15716	300
15737	500
15770	200
15798	125
15802	300
15837	250
15838	300
15870	200
15898	125
15911	300
15937	250
15939	300
15945	300
15970	200
15971	300
15973	300
15984	300
15993	300
15998	125
15998	300
ZESTIEN DUIZEND	
16037	250
16053	300
16059	300
16070	200
16098	125
16119	300
16137	250
16157	300
16170	200
16198	125
16218	750
16237	250
16239	300
16270	200
16287	300
16294	300
16298	300
16325	300
16337	250
16359	300
16370	400
16392	300
16398	125
16431	300
16437	250
16454	300
16462	300
16470	200
16473	300
16498	125
16503	300
16505	300
16506	300
16537	250
16563	300
16570	200
16585	300
16598	125
16612	300
16637	250
16670	200
16673	300
16684	300
16698	125
16700	300
16709	300
16737	1000
16742	300
16758	300
16770	200
16798	125
16809	300
16837	250
16837	300
16847	300
16858	300
16870	200
16878	300
16898	125
16932	300
16937	250
16970	200
16976	300
16998	125
ZEVENTIEN DUIZEND	
17024	300
17028	300
17037	250
17048	300
17060	300
17070	200
17086	300
17098	125
17098	300
17104	300
17116	300
17127	300
17137	250
17147	300
17155	300
17170	200
17198	125
17205	300
17227	300
17237	250
17254	300
17260	300
17270	200
17283	300
17295	300
17298	300
17337	250
17356	300
17363	300
17370	400
17383	300
17388	300
17394	300
17398	125
17413	300
17437	250
17454	300
17470	200
17488	300
17489	300
17494	300
17498	125
17532	300
17537	250
17539	300
17541	300
17561	300
17563	300
17569	300
17570	200
17583	300
17598	125
17637	250
17650	300
17670	200
17689	300
17698	125
17734	300
17737	500
17770	200
17787	300
17798	125
17837	250
17870	200
17898	125
17920	300
17927	300
17937	250
17970	200
17981	300
17988	300
17998	125
17998	300
ACHTTIEN DUIZEND	
18037	250
18051	300
18070	200
18098	125
18123	300
18137	250
18139	300
18148	300
18170	200
18198	125
18237	250
18250	300
18267	300
18270	200
18298	300
18301	300
18337	250
18351	300
18370	400
18376	300
18384	300
18388	300
18398	125
18436	300
18437	250
18450	300
18464	300
18470	200
18498	125
18515	300
18534	300
18537	250
18555	300
18570	200
18585	300
18598	125
18601	300
18612	300
18637	250
18641	300
18646	300
18670	200
18694	300
18698	125
18731	300
18737	500
18755	300
18770	200
18790	300
18795	300
18798	125
18819	300
18837	250
18841	300
18862	300
18870	200
18898	125
18925	300
18937	250
18956	300
18970	200
18974	300
18998	125
NEGENTIEN DUIZEND	
19013	300
19037	250
19070	200
19076	300
19098	125
19122	300
19127	300
19137	250
19155	300
19169	300
19170	200
19174	300
19195	300
19198	125
19218	300
19234	300
19237	250
19246	300
19270	200
19278	300
19281	300
19284	300
19298	300
19337	250
19351	300
19370	400
19398	125
19437	250
19459	300
19470	200
19482	300
19498	125
19498	300
19503	300
19508	300
19525	300
19537	250
19570	200
19598	125
19637	250
19638	300
19670	200
19676	300
19690	300
19695	300
19698	125
19704	300
19737	500
19770	200
19775	300
19798	125
19817	300
19824	300
19830	300
19837	250
19845	300
19853	300
19870	200
19870	300
19874	300
19881	300
19898	125
19906	300
19916	300
19919	300
19937	250
19970	200
19998	125
TWINTIG DUIZEND	
20022	300
20037	250
20055	300
20058	300
20067	300
20070	200
20098	125
20128	300
20137	250
20138	300
20145	300
20157	300
20159	300
20160	300
20170	200
20186	300
20198	125
20231	300
20237	250
20240	750
20241	300
20257	300
20270	200
20298	300
20336	300
20337	250
20355	300
20357	300
20364	300
20370	400
20371	300
20384	300
20391	300
20398	125
20406	300
20435	300
20437	250
20445	300
20470	200
20472	300
20498	125
20498	300
20516	300
20537	250
20544	300
20553	300
20570	200
20598	125
20603	300
20637	250
20659	300
20670	200
20687	300
20698	125
20698	300
20724	300
20732	300
20737	500
20759	300
20770	200
20770	300
20798	125
20817	300
20837	250
20855	300
20862	300
20863	300
20870	200
20874	300
20898	125
20911	300
20921	300
20935	300
20937	250
20970	200
20995	300
20998	125
EEN EN TWINTIG DUIZEND	
21037	250
21055	300
21064	300
21070	200
21077	750
21090	300
21098	125
21137	250
21160	300
21170	200
21198	125
21198	300
21205	300
21237	250
21257	300
21270	200
21298	300
21326	300
21330	300
21337	250
21370	400
21371	300
21398	125
21425	300
21432	300
21437	250
21439	750
21470	200
21498	125
21498	300
21511	300
21519	300
21520	300
21534	300
21537	250
21546	300
21559	300
21570	200
21598	125
21637	250
21644	300
21670	200
21698	125
21723	300
21737	500
21764	300
21770	200
21786	300
21798	125
21826	300
21832	300
21837	250
21870	200
21898	125
21937	250
21938	300
21957	300
21958	300
21970	200
21998	125
TWEE EN TWINTIG DUIZEND	
22002	300
22010	300
22013	300
22037	250
22063	300
22068	300
22070	200
22098	125
22132	300
22137	250
22158	300
22170	200
22190	300
22198	125
22223	300
22237	250
22270	200
22288	300
22293	300
22298	500
22337	250
**********	
2DE PRIJS	
**********	
22369	2000
22370	100000
22371	2000
**********	
22372	750
22373	750
22374	750
22375	750
22376	750
22377	750
22378	750
22379	750
22398	125
22418	300
22437	250
22470	200
22498	125
22501	300
22505	300
22507	300
22537	250
22543	300
22547	300
22549	300
22561	300
22570	200
22572	300
22598	125
22610	300
22619	300
22634	300
22637	250
22658	300
22660	300
22661	300
22670	200
22698	125
22706	300
22737	500
22753	300
22770	200
22778	300
22785	300
22798	125
22837	250
22847	300
22870	200
22880	300
22898	125
22937	250
22943	300
22970	200
22987	300
22998	125
DRIE EN TWINTIG DUIZEND	
23032	300
23034	300
23037	250
23070	200
23070	300
23098	125
23133	300
23137	250
23170	200
23170	300
23198	125
23201	300
23237	250
23270	200
23280	300
23298	300
23326	300
23337	250
23341	300
23361	300
23370	400
23398	125
23434	300
23437	250
23444	300
23470	200
23488	300
23498	125
23509	300
23537	250
23565	300
23570	200
23598	125
23611	300
23621	300
23631	300
23637	250
23647	300
23670	200
23686	300
23698	125
23701	300
23705	300
23707	300
23716	300
23734	300
23737	500
23760	300
23770	200
23790	300
23795	300
23798	125
23803	300
23807	300
23837	250
23838	300
23870	200
23898	125
23910	300
23935	300
23937	250
23938	300
23965	300
23970	200
23998	125
VIER EN TWINTIG DUIZEND	
24004	300
24037	250
24037	300
24055	300
24057	300
24064	300
24070	200
24098	125
24125	300
24126	300
24137	250
24138	300
24157	300
24170	200
24183	300
24188	300
24198	125
24201	300
24215	300
24237	250
24239	300
24261	300
24263	300
24270	200
24298	300
24323	300
24330	300
24337	250
24338	300
24343	1000
24367	300
24370	400
24389	300
24393	300
24398	125
24410	300
24419	300
24427	300
24437	250
24439	300
24470	200
24474	300
24475	300
24486	300
24498	125
24537	250
24567	300
24570	200
24572	300
24598	125
24634	300
24637	250
24670	200
24688	300
24698	125
24720	300
24730	300
24737	500
24738	300
24753	300
24770	200
24780	300
24784	300
24789	300
24798	125
24818	300
24837	250
24837	300
24851	300
24863	300
24870	200
24882	300
24898	125
24917	300
24937	250
24970	200
24998	125
VIJF EN TWINTIG DUIZEND	
25001	300
25008	300
25027	750
25037	250
25055	300
25070	200
25087	300
25098	125
25137	250
25147	300
25170	200
25196	300
25198	125
25201	300
25237	250
25270	200
25298	300
25308	300
25312	300
25337	250
25370	400
25396	300
25398	125
25412	300
25437	250
25470	200
25470	300
25492	300
25498	125
25537	250
25544	300
25552	300
25558	300
25569	300
25570	200
25580	300
25598	125
25607	300
25630	300
25637	250
25670	200
25698	125
25721	300
25737	500
25770	200
25780	300
25788	300
25794	300
25798	125
25807	300
25825	300
25837	250
25841	300
25865	300
25870	200
25889	300
25894	300
25898	125
25937	250
25950	300
25955	300
25970	200
25970	300
25988	300
25998	125
ZES EN TWINTIG DUIZEND	
26011	300
26037	250
26040	300
26070	200
26073	300
26098	125
26117	300
26137	250
26170	200
26181	300
26184	300
26191	300
26198	125
26212	300
26237	250
26262	300
26270	200
26277	300
26298	300
26337	250
26350	300
26351	300
26370	400
26396	300
26398	125
26428	300
26431	300
26437	250
26446	300
26452	300
26470	200
26498	125
26506	300
26532	300
26537	250
26560	300
26570	200
26571	300
26598	125
26599	300
26621	300
26633	300
26637	250
26670	200
26683	300
26698	125
26724	300
26730	1000
26731	1000
26731	300
26732	1000
26733	1000
26733	300
26734	1000
26735	1000
**********	
1STE PRIJS	
**********	
26736	3750
26737	500000
26738	3750
**********	
26739	1000
26758	300
26765	300
26766	300
26770	200
26772	300
26778	300
26784	300
26798	125
26806	300
26833	300
26837	250
26845	300
26847	300
26870	200
26872	300
26883	300
26898	125
26921	300
26937	250
26945	300
26956	300
26969	300
26970	200
26973	300
26987	300
26997	300
26998	125
ZEVEN EN TWINTIG DUIZEND	
27037	250
27048	300
27049	300
27070	200
27097	300
27098	125
27137	250
27149	300
27170	200
27198	125
27216	750
27237	250
27249	300
27270	200
27297	300
27298	300
27309	750
27337	250
27339	300
27370	400
27398	125
27398	300
27437	250
27442	300
27466	300
27470	200
27498	125
27537	250
27548	300
27554	300
27570	200
27598	125
27598	300
27637	250
27670	200
27674	300
27675	300
27684	300
27698	125
27737	500
27737	300
27770	200
27798	125
27813	300
27837	250
27870	200
27885	300
27898	125
27913	300
27927	300
27928	300
27930	300
27937	250
27970	200
27993	300
27998	125
ACHT EN TWINTIG DUIZEND	
28026	300
28037	250
28053	300
28070	200
28098	125
28116	300
28120	300
28137	250
28153	300
28154	300
28158	1000
28160	300
28170	200
28188	300
28198	125
28205	300
28214	750
28217	300
28237	250
28270	200
28271	300
28298	300
28323	300
28337	250
28370	400
28398	125
28402	300
28406	300
28409	750
28419	300
28423	300
28432	300
28437	250
28452	300
28470	200
28496	300
28498	125
28514	300
28537	250
28544	300
28546	300
28547	300
28570	200
28598	125
28621	300
28637	250
28641	300
28648	300
28659	300
28670	200
28698	125
28710	300
28737	500
28741	300
28744	300
28751	300
28770	200
28777	300
28798	125
28837	250
28843	300
28860	300
28870	200
28898	125
28922	300
28937	250
28951	300
28970	200
28979	300
28998	125
NEGEN EN TWINTIG DUIZEND	
29037	250
29070	200
29098	125
29098	300
29137	250
29170	200
29179	300
29198	125
29199	300
29236	300
29237	250
29250	300
29270	200
29280	300
29298	300
29313	300
29337	250
29367	300
29370	400
29398	125
29411	300
29437	250
29458	300
29470	200
29475	300
29481	300
29486	300
29498	125
29524	300
29537	250
29570	200
29577	300
29598	125
29598	300
29637	250
29670	200
29698	125
29716	300
29737	500
29740	300
29770	200
29788	300
29798	125
29830	300
29836	300
29837	250
29847	300
29855	300
29870	200
29885	300
29898	125
29908	300
29937	250
29939	300
29970	200
29998	125
DERTIG DUIZEND	
30000	300
30016	300
30027	300
30037	250
30070	200
30072	300
30098	125
30137	250
30169	300
30170	200
30198	125
30223	300
30237	250
30270	200
30290	300
30298	300
30331	300
30337	250
30370	400
30398	125
30418	300
30437	250
30458	300
30470	200
30488	300
30497	300
30498	125
30504	300
30537	250
30543	300
30550	300
30554	300
30570	200
30571	300
30586	300
30598	125
30607	300
30625	300
30637	250
30644	300
30656	300
30670	200
30698	125
30737	500
30752	300
30759	300
30769	300
30770	200
30784	300
30798	125
30798	300
30799	300
30824	300
30837	250
30864	300
30870	200
30873	300
30886	300
30889	300
30893	300
30898	125
30937	250
30962	300
30970	200
30972	300
30996	300
30998	125
EEN EN DERTIG DUIZEND	
31037	250
31070	200
31098	125
31132	300
31137	250
31144	300
31170	200
31198	125
31227	300
31237	250
31241	300
31260	300
31270	200
31292	300
31298	300
31305	300
31307	300
31334	300
31337	250
31370	400
31376	300
31378	300
31398	125
31419	300
31437	250
31459	300
31470	200
31498	125
31498	300
31521	300
31537	250
31538	300
31551	300
31553	300
31570	200
31598	125
31603	1000
31632	300
31637	250
31670	200
31673	300
31681	300
31687	300
31698	125
31709	300
31730	300
31737	500
31749	300
31770	200
31787	300
31798	125
31824	300
31837	250
31870	200
31873	300
31898	125
31900	300
31937	250
31970	200
31998	125
31998	300
TWEE EN DERTIG DUIZEND	
32000	300
32003	300
32007	300
32014	300
32018	300
32037	250
32051	300
32070	200
32090	300
32098	125
32137	250
32163	300
32170	200
32174	300
32198	125
32204	300
32230	300
32237	250
32260	300
32270	200
32290	500
32291	500
32292	500
32293	500
32294	500
32295	500
32296	500
**********	
3DE PRIJS	
**********	
32297	1250
32298	50000
32299	1250
**********	
32312	300
32318	300
32337	250
32341	300
32356	300
32370	750
32378	300
32389	300
32398	125
32433	300
32436	300
32437	250
32446	300
32470	200
32477	300
32498	125
32537	250
32569	300
32570	200
32598	125
32610	300
32637	250
32670	200
32689	300
32698	125
32724	300
32737	500
32770	200
32777	300
32798	125
32803	300
32808	300
32833	300
32837	250
32856	300
32857	300
32859	300
32870	200
32898	125
32937	250
32943	300
32970	200
32984	300
32998	125
DRIE EN DERTIG DUIZEND	
33004	300
33024	300
33037	250
33040	300
33044	300
33053	300
33070	200
33088	300
33098	125
33100	300
33114	300
33137	250
33146	300
33156	300
33170	200
33194	300
33198	125
33226	300
33237	250
33241	300
33266	300
33268	300
33270	200
33298	300
33314	300
33337	250
33359	300
33370	400
33398	125
33404	300
33416	300
33420	300
33437	250
33450	300
33470	200
33498	125
33537	250
33570	200
33598	125
33607	300
33631	300
33637	250
33640	300
33670	200
33698	125
33699	300
33701	300
33737	500
33761	300
33762	300
33770	200
33771	300
33794	300
33798	125
33810	300
33815	300
33837	250
33870	200
33874	300
33878	300
33898	125
33906	300
33937	250
33939	300
33944	300
33960	300
33970	200
33991	300
33998	125
VIER EN DERTIG DUIZEND	
34017	300
34037	250
34047	300
34057	300
34070	200
34077	300
34096	300
34098	125
34110	300
34137	250
34161	300
34170	200
34188	300
34198	125
34208	300
34210	300
34226	300
34237	250
34240	300
34270	200
34274	300
34298	300
34315	300
34328	300
34337	250
34366	300
34370	400
34398	125
34436	300
34437	250
34470	200
34498	125
34515	300
34524	300
34537	250
34543	300
34560	300
34563	300
34570	200
34584	300
34588	300
34598	125
34601	300
34614	300
34620	300
34637	250
34652	300
34661	300
34670	200
34695	300
34698	125
34703	300
34719	300
34732	300
34737	500
34746	300
34760	300
34770	200
34781	300
34798	125
34809	300
34837	250
34870	200
34885	300
34889	300
34898	125
34937	250
34940	300
34947	300
34970	200
34998	125

14de trekking op 9 november 2023
Waarvan proces-verbaal was opgemaakt en ondertekend door S. Vos namens de Directeur van de Gaming Control Board, de getuigen en de directeur van de Landsloterij.

1ste Prijs	
26736	3,750
26737	**500,000**
26738	3,750

2de Prijs	
22369	2,000
22370	**100,000**
22371	2,000

3de Prijs	
32297	1,250
32298	**50,000**
32299	1,250

Alle prijzen zijn in Antilliaanse guldens.

drs. A.P.V Guillermo

Getuigen:
S. Puriel
O. Nahr
www.landsloterij.org

UREN VAN UITBETALING:
CURAÇAO : 8.00 - 15.00 (maandag t/m vrijdag)
Tel: 462-4088

ARUBA
Oranjestad : 8.00 - 12.00 en 13.30 - 16.30
Tel: (002975) 824784
San Nicolas : 8.30 - 16.00 (maandag t/m vrijdag)
Tel: (002975) 845200

BONAIRE : Maandag tot en met vrijdag
8 tot 11 uur voormiddag
1 tot 3 uur namiddag
Tel: (0717) 7047

ST. MAARTEN: 7.15 - 12.30
Tel: 0017215424536

SABA: s.v.p. bellen
Tel. 0017215228528

ST. EUSTATIUS : 0318-3368, 0318-3088, 0318-4051

LANDSLOTERIJ AT'ABO SA!

Dialuna awor e oficina principal di Departamento di Impuesto na Camacuri ta reanuda su servicio na publico

Solamente servicio di caha lo continua na tur otro oficina den districto

Departamento di Impuesto ta participa cu entrante dialuna, dia 13 di november 2023, e oficina principal di Departamento di Impuesto na Camacuri ta habri su portanan pa reanuda su servicionan na publico.

Siguientemente ta sigui un schema di e localidad y e tipo di servicio cu lo brinda na publico entrante dialuna awor, 13 di november 2023.

E servicio na cliente via telefon 522 7424 ta continua durante e orario di custumber: 7:45 - 11:30 | 1:15 - 3:30.

Departamento di Impuesto ta gradici su contribuyentenan pa e pasenshi durante e periodo di mantencion y ta pidi pa tuma bon nota di e anuncio aki pa asina evita cualkier inconveniencia.

Localidad	Servicio	Orario
Oficina principal na Camacuri	Servicio na cliente: - Entrega documento - Busca documento - Busca carchi di persoonsnummer existente - Informacion tocante areglo di pago Servicio di caha: - Haci pago cu debitcard - Haci pago cash pa persona 60+ (no comerciante) y pa e personanan cu ta haya onderstand	7:45 - 11:30 | 1:15 - 3:30
Oficina anexo na Camacuri (Ta drenta na porta nr. 2)	- Busca plachi di number - Entrega plachi di number - Registra auto - Haci cambio riba vehiculo di motor	7:45 - 11:30 | 1:15 - 3:30
E oficinanan situa na: MFA Noord MFA Paradera MFA Santa Cruz MFA Savaneta Postkantoor San Nicolas	Servicio di caha: - Haci pago cu debitcard - Registra auto - Haci cambio riba vehiculo di motor	8:00 - 12:00 | 1:00 - 3:00

Resultado Sorteo

10 november 2023

Alexander

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
5136	1255	0555	0237
0314	4154	SUPER5	3128
0121	8721	-	7463

MERDIA

CATOCHI	Sorteo # 4090
	8570
	4291
	0799
MULTI-X	X2
BIG 4	Sorteo # 4090
	3772
OFF	Sorteo # 2146
	1463
ZODIAC	Sorteo # 4090
	4688
	Libra
LUCKY 3	Sorteo # 964
	544
MULTI-X	X2

ANOCHI

CATOCHI	Sorteo # 8093
	7764
	6454
	7091
MULTI-X	FP
BIG 4	Sorteo # 7137
	8800
OFF	Sorteo # 1842
	1797
ZODIAC	Sorteo # 5896
	9699
	Virgo
LUCKY 3	Sorteo # 826
	318
MULTI-X	FP

LOTTO 5

Sorteo #	Joker / Letter
0 x Jackpot	Proximo Jackpot
0 x Match 4+	1.900.000,-
0 x match 4	
0 x Afl. 12,00	

LOTTO DI DIA

02-09-14-15-29

Sorteo # 6296	Proximo Jackpot
0 x Jackpot	66.000,-
5 x Match 4	
162 x Afl 8,00	

MINI MEGA

01-09-16-20

Sorteo # 1610	Mega Ball: 10
0 x Jackpot	Proximo Jackpot
0 x match 4	475.000,-
2 x Afl. 500,00	
61 x Afl 50.00	
120 x Afl.15,00	

MINI MEGA – MEGA PLUS Afl. 655.000,-

WEGA DI NUMBER KORSOU

Sorteo #

King Classic Sudoku

8	7		2					
6		2			1			9
	3						2	
			9		7		1	
				3			9	
2				4	5	3		
3	8		6					1
7								
1			3	5		2		

Difficulty: ★★★★ 11/11

Clasificado
ECONOMICO
aviso@bondia.com

Personal GRATIS max. 20 palabra
PASA LAGA BO AVISO NA OFICINA DI BON DIA ARUBA WESTSTRAAT#22 FOR DI 9:00AM-4:00PM
Email nos na
classified@cspnv.com

SERVICIO PUBLICO
Limpiesa pa cas y auto
Presure wash cura di cas
Laba muebles, laba tapijt
laba vloer
Tel. 593 9464

SERVICIO PUBLICO
Buscando auto pa huur y na bon prijs? yama nos
Tel. 593 9953/ 593 8453

SERVICIO PUBLICO
Nos ta chapi, corta y planta mata, brinda tur servicio cu bo cura mester. Tira sushi afo,
Tel. 738 1908

SERVICIO PUBLICO
Sushi den cura pa solamente 50,- pa buelta, nos ta lante lague limpi
Call 592 5766

SERVICIO PUBLICO
Masaje reductores, terapias para el dolor, terapia infraroja, kinesiotape, tratamiento faciales
Avicenastraat #18 local A
Tel. 566 1412 /561 8520

SERVICIO PUBLICO
Ta traha y renoba Cas drecha dak, ta basha vloer, pleister, verf cas, traha cura, pega mosaico
Tel.563 4168

TA BUSCA
trabou pa haci cas limpi, negoshi of oficina
Tel.561 3910

TA HASI
Trabou di **Pleister 14fl mts², Pintura, Patios y Bloki**
Tel : 6302305

TA BENDE
Piano (no electric), cama di 1 persona, set di sala, vario schilderij. Pone bo prijs
Cell 594 3154

SERVICIO PUBLICO
Pa trabou di data-entry of update di bo administracion pls contact:
Tel.568 2339

TA BENDE
Caha di Orgel aña 1997, 6 cylinder cu su loudspekers
Fls.14.000 por yama
Tel. 593 9614
Mr. Loy Ras 749 2533

SERVICIO PUBLICO
Nos ta haci trabou di plomeria, electricidad, hardineria incluye hiba sushi Handy man.
Tel.742 6250

SERVICIO PUBLICO
Mi ta ofrece pa cuido di mucha di dialuna pa diabierna y weekend. Pa informacion
Tel. 558 7310

SERVICIO
Reforsamo papiamento-españo, of españo pa papiamento pa hende mayor y mucha
Tel. 563 4641

TA BENDE
Camisa, Carson, Short
100% lino Italy
Koyari #22 (Sasaki)
Tel. 592 5371

SERVICIO PUBLICO
Mi ta ofrece servicio pa haci reparacion di porta, ventana y hopi mas. Pa mas informacion
Tel. 563 6762

SERVICIO PUBLICO
Mi ta ofrece servicio di electricista en general corto circuito y mantencion
Tel.566 5026

Sushi den cura?
Ta piki sushi cu pick-up grandi pa Afl 75,= pa buelta. Yama nos na
561 4297 of 561 5179

SERVICIO PUBLICO
Mi ta chapi, lanta sushi, corta mata, transporta frigidaire, was-machine biew, drecha cas, etc.
Tel. 564 1979

SERVIO PUBLICO
Ta ofrece pa verf y chapi cura bon prijs. Nos ta hiba e sushi. Yama pa mas informacion na
563 4828 / 5679610

SERVICIO PUBLICO
Pa haci trabow di verf y chapi, tur mantencion di pafor di cas Yama y puntra pa Benito na
Tel.630 5185

Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610

F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord (close to the hotels)
Tel: 736-2952 or 593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	San Nicolas
Hospital	Imsan
7:00 pm / 10:00 pm	24 ora

Botica na warda

Oranjestad:	San Nicolas:
Centraal	Seroe Preto
Tel. 585 1965	Tel. 640 8443

EMERGENCIA	911

POLIS

Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolas	584-5712
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Servicio di Taxi

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Pronostico di tempo

Tempo
Parcialmente nubia cu un awasero pasahero.

Temperatura maximo 32 grado Celsius.
Temperatura minimo 27 grado Celsius.
Indice di calor (heat index) den y rond
Di oranan di merdia: 33 pa 40 grado Celsius.
UV index: 9.

Bahada di solo: 6:11pm.
Subida di solo: 6:36am.

Biento:
Modera for di direcciongeneralmente oost; forsa 3 te 4 (12 te 30 km/ora, 7 te 16 nudo).
Durante dia basta fuerte te fuerte den rafaga; forsa 5 te 6 (31 te 50 km/ora, 17 te 27 nudo).

Situacion general di tempo:
Extension di e area di presion halto riba Atlantico lo domina e weer den region. Esaki lo stroba desaroyo di nubianan cu por produci awasero. A pesar di esaki, humedad transporta cu e biento por produci localmente un awasero pasahero.

Condicion maritimo/ estado di lama:
Na partinan proteje di costa: keto, rond di 1 pia.
Na partinan zuid: trankil te modera, entre 2 pa 3 pia.
Na partinan oost te noordwest di costa: generalmente modera cu olanan entre 4 pa 6, localmente 7 pia.

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y
Laga esakinan termina den tur buniteza.

Cu inmenso dolor na nos curason pero conforme cu boluntad di Dios
nos ta participa fayecimento di:

Bernardo Toppenberg

Mihor conosi como Nino
*27 Juni 1943 - †07 Nov 2023

Nomber di su yiunan:
Donald Toppenberg
Egbert Toppenberg y Sra Astrid Toppenberg-Sapuana

Nieto i nietanan:
Gislaine Lampe
Joshua Toppenberg
D'Ocean Toppenberg
Donalsito

Su Compañera di bida:
Sra Carmen

Mayornan:
†Bernardo Toppenberg y †Sra Victoria Toppenberg-Habibe

Mama di su yiunan:
Gertruda Corneilio

Ruman nan:
Donald Toppenberg y famia
Richard Toppenberg
†Hubert Toppenberg y Elaine Hoek famia
Reina Diaz-Toppenberg y Esposo David Diaz y famia
Gladys Celaire-Toppenberg y Esposo Eric Celaire y famia
Ruben Toppenberg y Sra Ursula Toppenberg-Habibe y famia
Sandro Toppenberg y Sra Yenny Toppenberg-Altagracia y famia
Lisette Ruiz-Toppenberg y Esposo Jose Ruiz y famia
Julisa Toppenberg y famia

Subrina y subrino nan:
†Eefje, Shahaira, Hendrik, Cherly, Laimbert, Alexander, Janine, Yuraney, Yerremy, Rubiella, Ruthsella, Lisa, Kimberly, Beverly, Yerely, Yeraimy, Reelison, Jayrone, Marshall, Asher

Primo y Prima nan,Amigonan y conocirnan

Demas Famia: Toppenberg, Habibe, Diaz, Celaire, Corneilio, Sapuana, Lampe, Altagracia, Spencer, Lake, Ruiz, Cortes, Tevreden, Rumnit, De Lanoy, Tromp, Weltevreden, Cardoze, Zeidan, Escalona
Un danki na e staff completo di e Tehuis Betesda

Acto di Entiero lo tuma lugar diasabra 11 November 2023 pa 2or pa 4or di atardi na misa Fatima Dakota, despues ta sali pa Santana na Sabana Basora

Despensanos si por a lubida algun familiar den nos tristsa cu perdida di Bernardo

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

Mamá te fuiste y una parte nuestra se marchó contigo, quédate en nuestro recuerdos, donde nadie te toque... Porque jamás se va lo que queda dentro de El alma. Nos diste todo sin esperar nada a cambio, nos enseñaste el significado del amor incondicional, recordar tu risa siempre nos hará sonreír. Tus consejos nos guiarán siempre.

Es un honor y un privilegio ser tu Familia, Te amaremos eternamente Con dolor en nuestros corazones, anunciamos el fallecimiento de:

Sra. Yaneth de Jesus Lopez de Gutierrez

Nombre de cariño "Marelbys"
*14-11-1960 - †03-11-2023

Padre: Alfonso López Puerta
Madre: †Eugenia Junco Parra

Esposo: Miguel Gutiérrez Pedroza

Hijos:
John Jairo Gutiérrez López
Yacquelin I. Gutiérrez López
Mairon F. Gutiérrez López
Miguel A. Gutiérrez López
Amanda Gutiérrez López

Nietas:
Jaleinis K. Gutierrez Llerena
Milieny G. Gutierrez Lopez
Saray L. Gutierrez Calle
Salome Y. Gutierrez Lopez

Hermanos:
Armando Lopez y Familia
Adolfredo Lopez y Familia
Luz Marina Lopez y Familia
Josegil Lopez y Familia
Olivia Lopez y Familia
Rosiris Solano y Familia
Saturnino Solano y Familia
Dervis Solano y Familia
Oscar Solano y Familia
Rosana Solano y Familia
Doniris Solano y Familia
Ingrid Solano y Familia
Nelcy Solano y Familia
†Erinerdo Lopez y Familia
†Enrique Lopez y Familia
†Aristidis Solano y Familia

Demás familiares en Colombia y amigos.

El acto de entiero será el Sabado 11 de noviembre del 2023 en Aurora Funeral Home de 1 pm a las 4 pm, después saliendo para el cementero en Sabana Basora

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada.
Den Cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil, pami bolbe haña forsa".
Salmo 23

Cu inmenso tristeza na nos curason,
nos ta anuncia fayecimento di nos ser stima
Casa, Mama, Wela, Ruman y Tanta

Rufina Erasmus-Thiel

Mihor conoci como: "Ina" of "Rufi"
*23 november 1937 - †6 november 2023

Na nomber di su:
Esposo:
Pablo "Buchi" Erasmus

Yuinan:
Arsenio Erasmus
Felix & Milangela Erasmus-Vlaun

Nietonan:
Jerrick & Jerrel Erasmus

Manera Nieta:
Shully Felicia

Rumannan:
†Carmen Falconi-Thiel y famia
Francisco "Chico" Thiel y famia
†Bernadino "Didi" Thiel y famia
†Juanita "Chichi" Werleman-Thiel y famia
†Lucianita "Nini" Arends-Thiel y famia
†Theofilo "Theofi" Thiel y famia
Josefa "Chefa" Erasmus-Thiel y famia
Rogelio "Rodger" Thiel y famia
†Fabian Thiel y famia
†Dominico "Shonco" Thiel y famia

Ayudantenan:
Judith Felicia
Rumannan Testigonan di Jehova di Congregacion Papilon
Pablo & Erna Schönherr

Swa y cuñanan, primo y primanan, ihanan, bisiñanan, Amigonan y Amistadesnan

Demas Famia: Erasmus, Thiel, Vlaun, Pietersz, Falconi, Werleman, Arends, Tromp, Diaz, Hernandez, Ruiz, Kock, Limonier, Giel, Dirks, Hill

Nos disculpa si den nos tristeza nos por a lubida un of otro famia.

Oportunidad pa condolencia lo ta diasabra 11 november 2023 di 9 pa 11 am na Salon Macuarima y despues di esaki acto di despedida lo tuma lugar den seno familiar.

Ta lamenta cu despues di despedida
nos no lo ricibi bishita di condolencia na cas.

Lagrima y flornan por seca, su recuerdonan y tur loke el a haci y significa pa nos, lo keda graba pa semper den nos mente y curason.
"Cerca Dios mi alma ta na paz, ta di DJ'E mi salbacion ta bin"
Salmo 62:1

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Yolanda Elizabeth Adelaida Boekhout
Cariñosamente yama "Yoly"
*12-11-1960 - †09-11-2023

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Tur cos aki na mundo tin su ora y su tempo,
Ora pa nace y ora pa muri, ora pa yora y ora pa hari, Ora pa keda keto y ora pa papia, ora pa stima y ora pa odia, Ora pa guerra y ora pa paz"
Predicador 3:1-2-4-7-8

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Sra. Leenchi Sam
*02-11-1957 - †01-11-2023

Acto di despedida lo wordo anuncia despues

UNESCO-Aruba ta presenta Exposicion di Taray na Archivo Nacional Aruba (ANA)

Den cuadro di e Tratado 2003 di UNESCO pa Salvaguardia Herencia Cultural Intangibel mundialmente, UNESCO-Aruba ta presenta un exposicion riba e topico di 'trahamento di taray' y 'tiramento di taray'.

A realisa e exposicion den colaboracion cu UNOCA y ANA cu e ayudo di famia di sr. Federico Soto (dfm), kende tabata un di e ultimo trahadonan di taray na Aruba. Tambe a ricibi cooperacion di Edward Dirksz, kende ta un tirado di taray y di Marco Christiaans, kende a skirbi e buki 'Perseverancia'.

Meta di e exposicion aki ta pa mustra e cantidad di aspectonan cu mester tene cuenta cune, na momento cu e comunidad di Aruba ta bay nombra un elemento como parti di nos Herencia Cultural Intangibel. Un elemento ta loke nos ta considera como un ehempel di loke nos a hereda di nos antepasadonan. E ta algo cu a keda transmiti di generacion pa generacion y cu ainda nos mes hendenan ta mantene 'bibo', esta cu ainda tin hende ta practica loke cu nan a siña di nan tata/mama, welo/a, omo, tanta of otro famia of conocinan.

Patrimonio Cultural Intangibel, manera e ta defini den e Convenio, ta manifesta su mes particularmente den e siguiente cinco areanan:
Tradicion y expresion oral, incluyendo idioma como vehiculo di patrimonio cultural intangibel;
Arte di tarima, artesania y foklore;
Custumber social, ritual y actividadnan festivo;
Conocemento y custumber relaciona cu naturalesa y universo; Tecnica di ofishi artesanal y tradicional.

Banda di e artefacto y hermentnan cu ta forma parti di trahamento di taray, UNESCO ta pone atencion tambe na e idioma cu ta carga un elemento. Pa e motibo aki a invita sr. Marco Christiaans pa duna un presentacion riba diferente palabra y expresion cu ta forma un lenguahe tipico di piscadonan na Aruba den nos idioma Papiamento. Ta bon pa tene cuenta cu e rikesa di nos idioma. Den e caso aki nos tin diferente forma pa indica Herencia Cultural Intangibel.

E prome ta deriva di e indicacion di Ingles; Intangible Cultural Heritage. E di dos ta deriva di e indicacion den idioma Spaño esta: Patrimonio Cultural Intangibel. Y den Caribe Hulandes na Papiamento, nos ta uza pa e palabra intangible/intangibel tambe e palabra 'inmaterial' deriva for di idioma Hulandes, cu ta uza Immaterieel Erfgoed. Asina nos ta uza tambe Herencia Cultural Inmaterial of Patrimonio Cultural Inmaterial. Tur cuater ta referi na e mesun definicion den e convenio di 2003 di UNESCO.

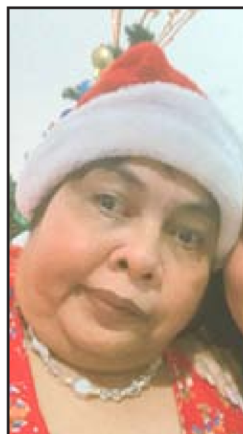
E exposicion na ANA lo ta habri te cu final di november 2023, for di 8:00 am pa 11:45 am y despues di merdia for di 01:15 pm te cu 4:00 pm, entrada ta gratis.

Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y
Laga esakinan termina den tur buniteza.
Autor: Cado Wever.

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Astrid Jolanda Tromp
Cariñosamente yama "Ija"
*07-04-1965 - †10-11-2023

Acto di despedida lo wordo anuncia despues

Australia ta ofrece yuda residentenan di Tuvalu scapa peliger di cambio di clima

(AP) - Australia riba diabierna a ofrece e nacion di Tuvalu un linea di bida pa yuda e residentenan scapa e nivelnan di lama cu ta subiendo y e aumento di tormenta cu cambio di clima ta treciendo.

Na un reunion di lidernan pacifico na Cook Islands, Prome Minister di Australia Anthony Albanese a anuncia un plan cu lo inicialmente permiti te hasta 280 residente di Tuvalu bay Australia tur aña. Tuvalu tin un poblacion di 11,000 persona y ta particularmente vulnerabel na kentamento global. "Nos ta kere cu e hendenan di Tuvalu ta merece e oportunidad pa biba, studia y traha otro caminda mirando cu e impactonan di cambio di clima ta birando pio," Albanese a bisa. "Australia ta comprometi pa provee un caminda special pa e ciudadanonan di Tuvalu por bay Australia, cu acceso na servicionan di Australia cu lo permiti mobilidad humano cu dignidad."

Albanese a describi e acuerdo nobo aki como algo nobo y innovativo y a bisa cu e dia aki lo keda recorda como significante, marcando cu Australia ta parti di e famia Pacifico.

Blinken ta bisa "demasiado" Palestino a muri den guera di Israel contra Hamas

(AP) – Secretario di Estado Mericano, Anthony Blinken a bisa diabierna cu "demasiado" Palestino a fayece y a sufri mientras Israel ta sigui cu un guera fuerte contra e grupo militante Hamas den Gaza Strip. El a urgi Israel minimalisa e daño causa na ciudadanonan y maximalisa e asistencia humanitario cu por yega na nan.

Papiando cu reporteronan na New Delhi, Blinken a bisa cu movidanan reciente di Israel pa mehora e condicionnan critico na Gaza mientras ehercito ta pausa operacionnan pa permiti e Palestinonan move di e sitio, ta positivo pero no ta nada cerca di ta suficiente. "Mester haci hopi mas trabao pa proteha e ciudadanonan y asina sigura cu e asistencia humanitario lo yega nan," el a expresa. "Demasiado Palestino a ser asesina, demasiado a sufri e simannan aki y nos kier haci tur loke ta den nos man pa por preveni daño na nan y maximalisa asistencia cu por yega na nan."

Blinken a papia mientras e tabata culminando un tour diplomatico di 9 dia, su di dos biahe desde cu e guera entre Israel y Hamas a cuminsa.

Na Gaza, lidera pa Hamas, e Ministerio di Salud a bisa diabierna cu e morto di Palestinonan a surpasa 11,000 persona. Mas di 1,400 persona a ser asesina na Israel y esaki tabata mas tanto durante e atake inicial di Hamas.

Prome Minister di Spaña ta firma acuerdo nobo cu ta sigura sosten parlamentario pa reeleccion

(AP) - Spaña su partido socialista riba diabierna a cera un acuerdo cu varios partido chikito pa sigura cu Prome Minister Pedro Sanchez tin suficiente sosten parlamentario pa keda reelegi, posiblemente proximo siman.

E acuerdo ta bini despues di simannan di negociacionnan intenso y a enfatisa e Socialistanan su habilidad di yega acuerdo cu partidonan den henter e pais a pesar di e keda na di dos luga durante eleccion di 23 di juli cu solamente 121 asiento parlamentario den un parlamento di 350 asiento.
Sanchez y e Socialistanan riba diabierna a firma un acuerdo cu Basque Nationalist Party y un coalicion na Islanan Canario cu ta nifica cu Sanchez lo por conta cu e sosten di 179 leglislador, cual ta 3 mas compara cu e mayoria di 176 rekeri den Parlamento pa e por keda eligi como e siguiente Prome Minister.

Sanchez tin desde aña 2018 den funcion como Prome Minister. E President di e parlamento ta premira di pone un fecha pa un debate di inversion y voto dentro di e proximo dianan.

E trato probablemente mas grandi y cu potencial di mas daño ta e trato cu a haci cu President Catalan Carles Puigdemont ken ta priminti e sosten di su 7 miembronan den parlamento a cambio di un amnistia pa potencialmente miles di persona. Detayenan di e proposicion di amnistia aki te ainda mester ser revela sinembargo ta premira cu esaki lo beneficia Puigdemont y varios otronan for di oficialnan menor di gobierno te na ciudadanonan ordinario, kendenan a encontra problemanan legal pa nan rol den Catalonia su intento di secesion ilegal cu a casi causa Spaña su ruptura 6 aña atras. Corte nan di Spaña te ainda ta purbando di extradita Puigdemont for di Belgica. Mirando cu e ta considera un enemigo di e estado, cualkier trato cu beneficia su persona ta politicamente toxico.

ARUBA VANDAAG®

Zaterdag 11 november 2023 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

Kritiek op Aruba voor ontoereikende investeringen

Pagina 3

Presentatie van het herintroductieproject van de Lora aan Prinses Beatrix

Pagina 2

Advocaat vraagt om horen van bijna 100 getuigen in zaak ex-minister Paul Croes

Pagina 6

ARUBAVANDAAG

Integriteit kan niet zonder juiste individuele houding bestaan, maar vereist ook behoorlijk overheidsbeheer

Naast onze eigen reactie op de zaak van de 'ambtenaar van geest', beter gezegd de 'journalist van geest', hadden we ook waardering kunnen tonen voor de reactie van de huidige minister belast met het integriteitsbevorderingsproject, waarin hij de gemeenschap eraan herinnert dat integriteit niet alleen een kwestie is voor de overheid, maar ook afhangt van hoe het individu zich gedraagt, al dan niet in overeenstemming met dit principe. We moeten de bijdrage aan dit voortdurende publieke debat erkennen en waarderen, dat we moeten voeren over dit onderwerp, maar dat vaak naar de achtergrond verdwijnt ten gunste van andere kwesties.

Desalniettemin kan de nadruk op de verantwoordelijkheid van het individu, zowel binnen als buiten de publieke sector, niet uitsluitend worden gebaseerd op een beroep op positief individueel gedrag, zoals de bekende uitspraak van onze Eerste Minister, dat integriteit 'het juiste doen, zelfs als niemand kijkt', samenvat. We kunnen zeggen dat deze uitspraak volkomen terecht is en integriteit op een goede manier samenvat. Het enige is dat de praktijk van integriteit, zeker binnen de overheid, niet alleen kan afhangen van een beroep op bewustzijn en goede opvoeding, omdat dit bij het individu begint. Binnen de overheid zijn het degenen die politieke macht uitoefenen, de eersten die verantwoordelijk zijn voor een adequaat toezichtsregime en krachtig optreden wanneer dat nodig is. Dit optreden heeft dan twee positieve effecten. Eén is dat degenen die de macht uitoefenen, geen twijfel laten bestaan over waar ze staan in dit soort zaken, wat een waarschuwing is voor anderen die de verkeerde kant op willen gaan.

Tegelijkertijd geeft dit een duidelijk signaal aan de gemeenschap over de overheidsaanpak van dit onderwerp. Het zou ook een stimulans zijn voor een gezonde discussie in de gemeenschap over 'wat goed en wat slecht is', iets wat de indruk heeft gewekt dat het al geruime tijd verloren is gegaan, zowel binnen als buiten de overheid.

In de ministeriële verklaring waarnaar wordt verwezen, wordt een voorbeeld van een aanstelling gegeven die niet goed verloopt en voor minder positieve doeleinden kan worden gebruikt, namelijk de zogenaamde 'dienstverleningsovereenkomst' of de variant 'OVO', waarbij beide een twijfelachtig voordeel bieden dat het gevaar van onvoldoende controle op de prestaties van de betrokkene met zich meebrengt. Dit is op zichzelf een fout van het ministerie of het hoofd van de betrokken afdeling, omdat het wettelijk hun verplichting is om te zorgen voor behoorlijk toezicht op iedereen die is aangenomen, ongeacht de aard van de aanstelling, of het nu als 'ambtenaar', 'arbeidsovereenkomst' of als aannemer onder een DVO is.

Dit laat onverklaard waarom de overheid meer de richting van 'DVO/OVO' is ingeslagen in plaats van het aannemen als een overheidsmedewerker. We onderscheiden twee belangrijke voordelen. Ten eerste biedt de DVO/OVO-overeenkomst meer flexibiliteit om de arbeidsrelatie te beëindigen, zonder de mogelijke juridische gevolgen van een normaal arbeidscontract. Er is ook het voordeel dat er geen controle nodig is op de contractant in geval van ziekte; niet op het werk verschijnen betekent geen betaling... Natuurlijk blijft het de verantwoordelijkheid om te controleren of er werk was of niet. Op deze manier ontkomt men er niet aan om controle uit te oefenen op de prestaties.

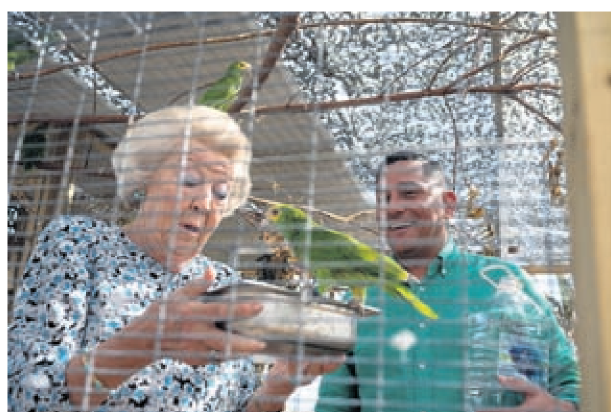
Daarnaast is het grootste voordeel dat de DVO/OVO-gevallen niet op de overheidssalarislijst verschijnen, maar worden betaald en beheerd onder de crediteurenadministratie, zoals een serviceprovider. Dit maakt het mogelijk om de loonkosten lager te laten lijken dan ze in werkelijkheid zijn. Bon Dia Aruba heeft dit meerdere keren onder de aandacht van het CAft gebracht in discussies over personeelsuitgaven, en we kunnen constateren dat er een reactie is gekomen vanuit Nederlandse zijde.

Nederland wil de uitgaven voor DVO opnemen in de personeelsuitgaven

Als voorstel van de Nederlandse regering wordt nu opgenomen in het Koninkrijkswetsvoorstel voor financieel toezicht dat vanaf 2027 de personeelsuitgaven moeten voldoen aan de norm van 10% van het BBP. Dit zal echter niet alleen de personeelskosten van de ministeries omvatten, maar ook alle uitgaven van onder andere alle constitutionele hoge colleges, DOW met alle personeelskosten die worden gefinancierd uit het begrotingsfonds, en de "inhuren van externe mensen, zowel rechtstreeks als via 'opdrachtverlening'", naast de personeelskosten van socialezekerheidsinstellingen en alle salarisen uitgave-uitkeringen voor voormalige overheidsmedewerkers die nog steeds door de overheid worden gedragen.

Het is logisch dat administratieve voorbereidingen moeten worden getroffen om voorbereid te zijn op deze verandering. Dit zal meer transparantie in de financiële zaken brengen en zeker meer aandacht voor personeelsaanstellingen, in welke vorm dan ook. We hebben nog geen officiële reactie van de regering gehoord over hoe ze hiermee zullen omgaan, maar in elk geval zijn ze het eens gegaan met de norm van 10% van het BBP. Het wachten is nog op de goedkeuring van de Nederlandse definitie. Dit kan wat moeilijker te aanvaarden zijn, maar het is noodzakelijk voor een praktijk van integriteit en transparantie die door de regering zelf wordt bevorderd.

Presentatie van het herintroductieproject van de Lora op Aruba aan Prinses Beatrix

Zoals bekend, was gisteren de laatste dag van het bezoek van Prinses Beatrix aan Aruba, dat zij op uitnodiging van de DCNA, een natuurbehoudsorganisatie waarvan de prinses beschermvrouw is, uitvoert. Als onderdeel van het bezoek werd de prinses uitgenodigd om getuige te zijn van het succesvolle herintroductieproject van de Lora op Aruba.

Vrijdagochtend had Minister van Natuur, Ursell Arends, de eer om Hare Hoogheid Prinses Beatrix te begeleiden bij het project van de Stichting Nationaal Park Aruba en meer te leren over de herintroductie van de Lora op Aruba. De Lora is een inheemse papegaaiensoort, maar al meerdere jaren zijn ze niet meer te vinden in onze natuur. Het project om deze papegaaien te herintroduceren zal ervoor zorgen dat we weer van deze inheemse papegaaien in de natuur van Aruba kunnen genieten.

Dit project is een voorbeeld van de samenwerking tussen Aruba en Bonaire, waarbij de uitwisseling van kennis en inspanningen van de betrokkenen heeft geleid tot een succesvol project. Samenwerken zal onze prestaties ten goede komen en onze gemeenschap en natuurlijke erfgoed versterken.

De Stichting Nationaal Park Arikok, als de organisatie verantwoordelijk voor bewustwordings- en educatiecampagnes in de Arubaanse gemeenschap over de Lora, speelt een cruciale rol. Hun werk zorgt ervoor dat iedereen het belang van hun rol in de bescherming van ons inheemse erfgoed begrijpt. Elke burger kan bijdragen aan het behoud van ons natuurlijke erfgoed en alle schatten die de natuur ons te bieden heeft.

Gefeliciteerd aan het team van de Stichting Nationaal Park Arikok voor hun opvallende inzet en toewijding om dit project werkelijkheid te maken. Hun werk vertegenwoordigt een belangrijke stap om ons natuurlijk erfgoed te herstellen en toont hun betrokkenheid bij onze flora en fauna.

Binnenkort zal Aruba kunnen genieten van dit immense succes voor ons land!

Kritiek op Aruba voor ontoereikende investeringen

Aruba – en Curaçao en Sint Maarten – investeert onvoldoende, volgens de Staatssecretaris voor Koninkrijksrelaties, Alexandra van Huffelen, zoals ze heeft aangegeven in haar brief aan de Tweede Kamer in het meest recente halfjaarlijkse rapport van het College financieel toezicht.

Zoals Van Huffelen in haar brief aangeeft, dienen het College financieel toezicht voor Aruba (CAft), het College financieel toezicht voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft BES) en het College financieel toezicht voor Curaçao en Sint Maarten (Cft) elke zes maanden een schriftelijk verslag van hun activiteiten en belangrijkste adviespunten in te dienen. Samen met haar brief heeft Van Huffelen het rapport over de periode januari tot juni 2023 ingediend. Het rapport werd op 27 oktober jongstleden goedgekeurd in de Rijksministerraad.

Van Huffelen geeft aan dat het rapport inzicht geeft in de financiële situatie en ontwikkelingen in de landen en openbare lichamen binnen het Koninkrijk der Nederlanden. Het is belangrijk om gezamenlijk de uitdagingen en kansen die in het rapport worden beschreven aan te pakken.

Aruba Aruba, volgens het CAft, vertoont positieve ontwikkelingen, zoals een financieel overschot en het tijdig leveren van begrotingen. Niettemin blijft de kwaliteit van verantwoordingsinformatie een punt van zorg. Structurele maatregelen zijn nodig, met name om de kosten van de gezondheidszorg onder controle te houden.

Investeringen Wat investeringen betreft, verwijzen de colleges naar een rapport van het IMF van vorig jaar, waarin wordt gesteld dat het niveau van de publieke investeringen in Curaçao en Sint Maarten relatief laag is in vergelijking met de Caribische regio. Het CAft merkt op dat hetzelfde geldt voor Aruba. Het is een punt van zorg voor Aruba, Curaçao en Sint Maarten om concrete investeringsprogramma's te ontwikkelen en deze op te nemen in hun meerjarige begroting.

Tot slot geeft Van Huffelen aan dat het halfjaarlijkse rapport verschillende positieve stappen laat zien op het gebied van financieel beheer en beleidsvorming in de landen en openbare lichamen binnen het Koninkrijk. Er zijn echter nog verschillende gebieden waar voortdurende toewijding en hervorming nodig zijn om financiële duurzaamheid te waarborgen. Het is cruciaal dat deze kwesties aandacht blijven krijgen in toekomstige beleidsdiscussies en -vorming.

Regering Aruba al akkoord…

Met Rijkswet Financieel Toezicht…

De Arubaanse regering is al akkoord gegaan met een rijkswet voor het financieel toezicht. Dat is de belangrijkste conclusie die getrokken kan worden uit de gebeurtenissen van de afgelopen dagen, waarbij de regering, in sporttermen gesproken, al in 'overtime' zat en toch iets moest zeggen. Het voorstel van een 'hybride' model voor het toezicht dat kennelijk van beide zijden welwillend wordt overwogen, verandert niets aan die realiteit. Van hetgeen wij tot nu toe hebben vernomen, zou dit model een scheiding aanbrengen tussen bepaalde aspecten die de "autonomie en bevoegdheden" van de Staten raken en de andere "meer algemene" delen die het toezicht van de Koninkrijksregering betreffen, die in de rijkswet zouden moeten worden opgenomen. Maar waar zijn dan de verschillen met de huidige situatie? Wat zijn dan die lokale aspecten die in de Arubaanse wet kunnen blijven? Wat verhuist dan naar de rijkswet?

Voor een goed begrip van een en ander, de huidige lokale landsverordening voor het financieel toezicht bevat in grote lijnen het kader voor financieel toezicht dat voor de twee andere eilanden in hun rijkswet geregeld is. Dit toezichtkader houdt onder andere het proces van bewaking in rondom het 'autonome' proces van het opstellen en goedkeuren van de begroting volgens de lokale wetsregels. De actoren zijn uiteraard de regering en het parlement, met daarbij de verplichte advisering van de Raad van Advies. Binnen dat lokale proces kunnen regering en parlement doen wat men wil, maar als uiteindelijk hetgeen wordt goedgekeurd niet de instemming kan verkrijgen van het College als adviseur, vooraf zowel als na behandeling, kan de regering een 'aanwijzing' krijgen van de uiteindelijke toezichthouder, de Koninkrijksregering, als die dat gewenst acht. Dat is dus het keurslijf waarin sinds 2015 de regering van Aruba vastzit en de 'autonomie' die het land in principe heeft, beperkt.

Welnu, wanneer men zaken gaat scheiden, wat gaat er dan in die lokale wet? Het normale proces van begrotingsbehandeling, wat niet noodzakelijkerwijs een extra wettelijk kader nodig heeft. Maar, men zou ook kunnen denken aan andere zaken die in de wet opgenomen kunnen worden zodat alle komende regeringen daaraan moeten voldoen en die een beter financieel beheer en de controle daarop van de Staten zouden kunnen waarborgen. Zaken zoals een Voorjaars- en Najaarsnota en andere processen rondom het begrotingsgebeuren die gebonden zouden moeten zijn aan striktere regels. Ook zou men de minister van Financiën op striktere wijze verantwoordelijk kunnen stellen voor het bevredigend functioneren van de Algemene Rekenkamer (en de Centrale Accountantsdienst) door het zorgen voor voldoende professionele capaciteit om hun taak naar behoren te kunnen uitvoeren.

In dit kader heeft de regering al enige tijd geleden het idee gelanceerd om een Begrotingskamer in te richten, wat dus de volgende 'adviseur' met betrekking tot de begroting moet worden. Feit is dat er al twee formele adviesorganen zijn, de Raad van Advies (RvA) en het College Aruba financieel toezicht (CAft). Zolang het toezicht van de Koninkrijksregering zal bestaan, en dat kan nog jaren duren, zien we niet het nut in van het aanleggen van verkeerslichten om de adviseurs uit elkaar te houden… Die fondsen kunnen beter besteed worden aan het financieel beheer om ervoor te zorgen dat dit voor de volle 100% loopt, wat nu echt niet het geval is. Terwijl van de ene kant de regering nu complimenten krijgt vanwege het op tijd opleveren van de begroting, vallen op andere plekken de gaten: de regering kan niet op tijd de kwartaalrapportages uitbrengen. Het CAft heeft nog geen advies kunnen afgeven op de rapportage van het eerste kwartaal van 2023, terwijl voor het tweede kwartaal kennelijk nog niets is ontvangen, terwijl dat bijna een maand geleden al had moeten arriveren. Kennelijk zorgt de regering er nog steeds niet voor dat men de professionals in huis heeft om de huidige taken te kunnen aanpakken. Voordat men aan een nieuw paleis gaat denken, is het eerst zaak om de huidige hut te repareren, lijkt ons.

Dan nu het deel dat naar de rijkswet verhuist. We kunnen ons moeilijk voorstellen dat het financieel toezicht er heel anders uit gaat zien dan het nu is en wel om een goede reden. Nederland zal vanuit het streven om de wetgeving voor de eilanden zo uniform mogelijk te houden niet een geheel nieuw kader scheppen voor het toezicht. Zoals vaker in dit redactioneel column naar voren gebracht, is met het nieuwe wetsontwerp voor het toezicht op Aruba, de inhoud die indertijd vanuit de rijkswet voor de beide andere eilanden naar de LAft was verhuisd, teruggebracht naar een rijkswet voor het toezicht. Het kan zijn dat hier en daar wat secundaire zaken achterblijven in de Arubaanse wet, maar we zouden ons kunnen voorstellen dat Nederland erop zal staan dat de normen voor b.v. de begroting en aanverwante zaken in de rijkswet worden vastgelegd en niet in de lokale wet. Dit alweer om te voorkomen dat eenzijdig zaken worden gewijzigd zoals eerder is gebeurd in 2019.

Dit alles bij elkaar genomen kunnen we concluderen dat uiteindelijk de coalitieregering diens positie van complete afwijzing van de rijkswet heeft verlaten, daarmee ook erkennend dat deze noodzakelijk is en dat wat overblijft om in de lokale wet te stoppen eigenlijk slechts de kruimels zijn die op tafel zijn blijven liggen. Het lijkt aan te bevelen dat de regering de lokale wet goed gaat oppoetsen met enkele zaken die ook nog eens nuttig kunnen zijn, zoals hier eerder al aangegeven. De grote – politieke – vraag blijft echter: en dit alles heeft zolang moeten duren? Zoveel protest en tegenstribbeling om uiteindelijk het onvermijdelijke te erkennen? Deze fratsen gaan ons wellicht twee jaar hoge rente op onze schuld kosten en dat alleen maar omwille van de misplaatste en nutteloze trots van de regering?

AOV is er niet voor altijd...

En ook niet voor alles...

In onze editie van gisteren was er een interessant artikel dat de kwestie van de verwachte uitputting van het AOV-pensioenfonds aan het begin van het volgende decennium als thema had. Een terugkerend onderwerp, maar het krijgt geen "follow-up" van de overheid, althans niet in het openbaar. Dat de kwestie nog steeds in ons gezichtsveld ligt, kan worden geconcludeerd uit het feit dat het een van de kwesties is die in het Landspakket voor Aruba worden genoemd, waar is overeengekomen dat, behoudens een andere voldoende maatregel, Aruba met ingang van 2026 de pensioenleeftijd naar 66 jaar zou moeten tillen. Laten we dus beginnen met te zeggen dat de regering zich bewust is van deze situatie, maar dat de schijnbare urgentie van zoveel kwesties met betrekking tot de overheidsschulden hen heeft "verhinderd" om dit probleem aan te pakken.

Hetgeen nu naar voren wordt gebracht gaat een stap verder, dat wil zeggen dat het fonds op het huidige niveau van inkomsten en uitgaven uitgeput zal zijn in het jaar 2032. Verrassing? Nee, in ieder geval niet voor degenen die het meest geïnteresseerd zijn of anderszins betrokken zijn bij dit onderwerp. Bijvoorbeeld, in de discussie over deze kwestie in de Sociale Dialoog van meer dan 10 jaar geleden, die leidde tot de verhoging van de pensioenleeftijd tot 65 jaar. Deze wijziging ging gepaard met meer maatregelen, waaronder de verhoging van de premies voor werkgevers en werknemers, de verhoging van de inkomensgrens voor premies en nog wat meer. Op dat moment, toen de geleidelijke leeftijdsverhoging tot 2024 werd afgesproken, was al bekend dat dit niet genoeg zou zijn en dat de aanwijzing van de SVb over de dreiging voor het fonds richting 2030 bekend toen al bekend was. Als er verrassingen zouden zijn in deze zaak, dan moet dat het gevolg zijn van het zwijgen dat de regering hierover handhaaft, in plaats van deze obstakels in onze sociale zekerheid op een correcte en open manier uit te voeren; dat hoort ook bij gedegen bestuur...

Maar, wat we kunnen zien is precies het tegenovergestelde. In de afgelopen verkiezingscampagne heeft de huidige premier zelf, in tegenstelling tot alle objectieve informatie over dit onderwerp, gepropageerd dat zij de pensioenleeftijd opnieuw zou gaan verlagen, wetende dat dit absoluut niet met de werkelijkheid overeenkomt. Het meest tastbare bewijs hiervan is dat het haar regering is geweest die instemde met wat werd geformuleerd in het Landspakket dat met Nederland was overeengekomen. Het zou een heel goedkoop argument zijn om nu Nederland de schuld te geven van deze formulering in het Landspakket, dat dit weer iets zou zijn waarbij Nederland de Arubaanse regering "het mes op de keel zet", en dat men het graag anders zou willen doen. We zeggen niet dat het huidige kabinet zo zal handelen, maar bij voorbaat is dit ons antwoord.

Nu het andere deel van de zaak. Ten eerste, blijft de AOV een onvoldoende inkomensmiddel voor een gepensioneerde om redelijk te kunnen leven? Ja, vooral omdat het nooit zo bedoeld was. Het is eerder een middel tot garantie van een basisinkomen, samen met andere vormen van inkomen, zij het van andere pensioenen of andere vormen van persoonlijke reserves. Als we kijken naar het niveau van het volledige AOV-pensioen, vergeleken met het huidige minimumloonniveau, en het bestaansminimum, is het meer dan duidelijk dat voor degenen die alleen op hun AOV kunnen rekenen, grote financiële problemen te voorzien zijn. Dit geldt nog meer voor de grote groepen migranten die sinds het begin van de sterke ontwikkeling van het toerisme vanaf de jaren 90 zijn binnengekomen en die slechts een gedeeltelijke AOV hebben. Niemand kan daarop overleven, maar dit is een onderwerp dat de moeite waard is om apart te behandelen. Dit grote probleem voor de toekomst brengt nu nog een problematisch aspect met zich mee, namelijk de manier waarop de regering niet openlijk met de zaak omgaat, maar zich houdt aan de schijnbaar favoriete praktijk van het "struisvogel "spelen. Dat is al eerder gebeurd in het eerste decennium van deze eeuw, toen de regering, van dezelfde signatuur, ronduit weigerde aandacht te besteden aan de kwestie van het op een zeker moment totaal lege AOV-fonds. De -tijdelijke- oplossing van het volgende kabinet, was niet gebaseerd op de wens om mensen te schaden, maar gewoon op de noodzaak om maatregelen te nemen om het fonds te redden. Op dit moment naderen we een punt waarbij de huidige regering een beleid moet ontwerpen voor de komende jaren, luisterend naar de sociale partners en andere relevante belanghebbenden in deze kwestie. Het wordt een moeilijke taak, zelfs als we geen tijd verspillen met nutteloze of wraakzuchtige kritiek. De bronnen van inkomsten zijn bekend, in de eerste plaats de premies van werknemers en werkgevers. Dit kan de komende jaren nog iets groeien, maar we moeten rekening houden met een veel gematigder economische groei in de resterende jaren tot 2030. Dit zou dus de mogelijkheden beperken om veel meer premies te innen dan op het huidige salaris- en premieniveau. Ondertussen blijft het aantal burgers dat de pensioengerechtigde leeftijd bereikt groeien, tot een kwart van de bevolking tegen 2030, wat bijdraagt aan de urgentie van de kwestie.

Tot slot dit: De wijziging van de pensioenleeftijd naar 66 jaar moet in 2025 worden goedgekeurd om van kracht te worden in 2026; daarom kunnen we niet wachten tot de verkiezingen van 2025 om uit te vinden wie er vervolgens handelend moet gaan optreden. En ook nog het volgende: het is niet alleen de overheid die hierin een verantwoordelijkheid heeft. Waar blijven de werkgeversorganisaties en vakbonden; zijn ze ook "struisvogels" geworden...?

Advocaat vraagt om horen van bijna 100 getuigen in zaak ex-minister Paul Croes

De advocaat van voormalig minister Paul Croes heeft gisteren een verzoek ingediend om bijna 100 getuigen te horen in de zaak van expropriatie van de voormalige minister.

In februari heeft voormalig minister Paul Croes bij de rechtbank KIA verzocht om te beginnen met het uitzitten van zijn straf van 3 jaar voor corruptie, geld witwassen, deelname aan een criminele organisatie genaamd "ontheffingfabriek," machtsmisbruik als minister, en het gebruik van zijn campagnefonds voor persoonlijke doeleinden. Onder andere om zijn studieschuld en creditcardaflossingen te betalen.

Volgens een verslag in het online nieuwsplatform NoticiaCla, heeft advocaat Croes aangegeven dat het noodzakelijk is om ten minste een groot deel van deze bijna 100 getuigen te horen, aangezien zij kunnen bevestigen dat het merendeel van het geld waarvan de ex-minister wordt beschuldigd van verduistering legaal is ontvangen en dat zij daarvan bewijs zullen hebben.

De reden voor de vertraging in het indienen van de lijst met getuigen werd toegeschreven aan de tijd die nodig was om het verblijfadres van alle betrokkenen te achterhalen en om te bevestigen dat zij bereid zijn om te getuigen. Er werd ook aangegeven dat sinds april, toen de rechtbank om eventuele aanvullende informatie vroeg, tot september, Croes heeft geprobeerd een betalingsregeling te treffen voor het bedrag dat moet worden onteigend, maar de rechtbank heeft dit afgewezen en daarom is de lijst met getuigen nu pas ingediend.

Volgens NoticiaCla bestaat de lijst uit mensen die Croes geld hebben gegeven in de vorm van contante giften tijdens zijn bruiloft in 2013, wat aanzienlijke bedragen waren. De advocaat van de ex-minister benadrukt echter dat dit een gebruikelijk onderdeel is van huwelijksceremonies, waarbij gasten enveloppen met geld als cadeau geven.

Een andere bron van geld kwam van carnavalisten aan wie het huis van de ex-minister en zijn familie hoofddeksels maakte voor deelnemers aan hun carnavalsgroep. Er werd vermeld dat bijna 300 deelnemers elk minstens 250 florins betaalden voor deze hoofddeksels. Al dit geld, volgens de advocaat, werd op een legitieme manier ontvangen, en de mensen op de getuigenlijst kunnen bewijs hiervan leveren.

Het argument is dat de mensen die het herkomst van sommige van het geld bevestigen, wijzigingen hebben aangebracht in het bedrag dat wordt genoemd in de onteigening, waardoor het bedrag onjuist is. Volgens de advocaat zou het bedrag dat moet worden onteigend kleiner moeten worden.

NoticiaCla meldt dat het Openbaar Ministerie verontwaardigd was over de situatie die de advocaat van Croes gisterochtend presenteerde, die zij als ongepast beschouwden, aangezien er sinds april om informatie is gevraagd en het nu, zes maanden later, komt met een lijst van bijna 100 mensen om te horen. Het OM hield vol dat er al een uitspraak is gedaan die duidelijk aantoont dat de voormalige minister schuldig is bevonden aan het bedrag in kwestie en dat hij dit bedrag moet terugbetalen. Het OM was daarom niet bereid om in te stemmen met het verzoek van de advocaat.

De rechter zal op 27 november een beslissing nemen over het verzoek van de advocaat.

De premier bereikt een overeenkomst met de Raad van Ministers van het Koninkrijk:

Er zal zo snel mogelijk een LAft-wet naar het Arubaanse parlement worden gestuurd

Tijdens een persconferentie van de regering gaf premier Evelyn Wever-Croes gisterochtend uitleg over enkele onderwerpen met betrekking tot haar recente werkbezoek aan Nederland. Een van de onderwerpen die op tafel ligt en van groot belang is voor Aruba, is de onderhandeling met Nederland over de LAft-toezichtwet. De premier gaf een update over dit onderwerp.

De premier benadrukte dat tijdens haar reis vorige week zij vergaderingen heeft bijgewoond met de Raad van Ministers van het Koninkrijk en bijeenkomsten met staatssecretaris Alexandra van Huffelen. De onderwerpen die tijdens de bezoeken werden besproken, hadden onder meer betrekking op wijzigingen in de LAft-wet, de financiële toezichtswet.

Ze legde uit dat tijdens de vergadering met de Raad van Ministers van het Koninkrijk ze tot een overeenkomst zijn gekomen in plaats van te wachten tot de volgende Raad van Ministers van het Koninkrijk om een beslissing te nemen over de wijzigingen in de LAft-wet. De Raad van Ministers van het Koninkrijk heeft opdracht gegeven aan staatssecretaris Alexandra van Huffelen om de dialoog voort te zetten in de komende dagen.

De premier benadrukte dat ze gelooft dat ze deze week tot een akkoord kunnen komen om de wet naar het Arubaanse parlement te sturen ter behandeling.

Een verslaggever van Bon Dia Aruba vroeg de premier tijdens de persvragenronde of parlementsleden het eens zijn met of de wijzigingen die Nederland heeft opgelegd in het kader van de onderhandelingen over de LAft.
De premier antwoordde dat het moeilijk is om te zeggen wat het parlement met de wet zal doen omdat deze nog niet bij het parlement is aangekomen, en om die reden heeft ze "veel te zuiver om het parlement te sturen".

Zoals eerder vermeld, is de overeenkomst die tijdens de vergadering met de Raad van Ministers van het Koninkrijk is bereikt dat Aruba niet hoeft te wachten tot de volgende Raad van Ministers van het Koninkrijk om goedkeuring te krijgen van het ministerie van Koninkrijksrelaties en het ministerie van Financiën in Nederland voordat de wet naar het Arubaanse parlement kan worden gestuurd.

De premier benadrukte echter dat ze niet kan vooruitlopen op het parlement, aangezien er een scheiding der machten is en de regering en het parlement onafhankelijk van elkaar opereren. Desondanks is ze vastbesloten om de wet naar het Arubaanse parlement te sturen zodra dat mogelijk is, en ze hoopt dat dit deze week kan gebeuren.

De reden voor de haast is dat een van de voorwaarden voor Aruba om tot een lagere rente te komen, is dat de LAft-wet vóór 1 januari moet worden gewijzigd en de meest recente normen in de wet moeten worden opgenomen.

De premier legde uit dat de wet sinds 2015 niet meer is gewijzigd en dat er weliswaar pogingen zijn ondernomen om de wet in 2018/2019 te wijzigen, maar dit is niet gelukt, en de huidige normen in de wet dateren nog steeds uit 2015.

Er zijn inmiddels nieuwe normen van toepassing, waarvan de regering op de hoogte is, maar deze moeten nog in de wet worden opgenomen. In 2019 probeerde de regering de toenmalige staatssecretaris Knops te overtuigen, maar slaagde hier niet in, en de wet die destijds door de Staten werd goedgekeurd, trad nooit in werking. Daarom is het nu noodzakelijk om de wet opnieuw te wijzigen.

De premier werd ook gevraagd of ze haar voorstel voor de LAft-wijzigingen zou intrekken als er geen overeenstemming met Nederland wordt bereikt. Ze antwoordde dat dit afhankelijk is van wat het parlement besluit over de wet. Als het parlement wijzigingen wil aanbrengen en geen overeenstemming met Nederland bereikt, moet de kwestie weer met Nederland worden besproken om tot een oplossing te komen.

De premier legde uit dat tijdens de vergadering met de Raad van Ministers van het Koninkrijk ze de gelegenheid benut heeft om een update te geven over de situatie op Aruba, met name op het gebied van economisch herstel, toerisme en de overheidsfinanciën.

Ze merkte op dat ondanks positieve macro-economische cijfers, niet alle huishoudens op Aruba al verbeteringen in hun welzijn ervaren. Er zijn nog steeds veel huishoudens waar ouders meerdere banen moeten hebben om aan het eind van de maand rond te kunnen komen.

"We zien dat het armoedecijfer niet is gedaald zoals we zouden willen na de pandemie, en daar maken we ons zorgen over. We hebben gezegd dat we de goede richting opgaan, maar we willen de ruimte geven om in elk huishouden en bij elke burger van ons land de vooruitgang en het welzijn te voelen," benadrukte de premier.
Tijdens haar verblijf in Nederland ontmoette de premier ook de Eerste Kamer en gaf ze een presentatie over de huidige situatie op Aruba. Ze merkte op dat er veel vragen werden gesteld, met name over hervormingen, het landspakket, financiële kwesties, rijkswetten en onderhandelingen met Nederland. Ze benadrukte dat er drie belangrijke punten werden benadrukt tijdens deze vergadering.

Het eerste punt dat werd benadrukt, was dat er veel lof was voor Aruba. Het tweede punt dat naar voren kwam, aldus de premier, was dat sommige leden van de Eerste Kamer ook niet begrepen waarom de Nederlandse regering Aruba het hoogste belang in haar geschiedenis, namelijk 6,9%, had toegekend.

Ze merkte op dat hier veel over werd gediscussieerd en dat er tijdens het debat in de Eerste Kamer diezelfde avond vooral parlementsleden van de GroenLinks, PvdA en VOLT-fracties dit punt naar voren brachten. "Dit is positief omdat ze ons geval naar voren hebben gebracht," benadrukte de premier.

Het derde punt dat tijdens deze vergadering en tijdens meerdere vergaderingen in Nederland naar voren kwam, merkte de premier op, was dat ze nog steeds het hongerstaking uit 2014 van de toenmalige premier Mike Eman op tafel leggen.

"Ze blijven het financiële wanbeheer dat destijds plaatsvond ter sprake brengen, en in plaats van dat de regering van die tijd haar verantwoordelijkheid nam, ging ze over tot hongerstaking, wat Aruba in verlegenheid bracht en het is een enorme frustratie dat dit punt nog steeds in 2023 wordt opgevoerd als een grote schande in de geschiedenis van Aruba," benadrukte ze.

Wapenbezit onder jongeren blijft een probleem

Afgelopen weekend heeft het Arubaanse politiekorps (KPA) verschillende verkeerscontroles uitgevoerd en verdachte voertuigen gecontroleerd. Tijdens deze controles heeft KPA diverse brandwapens in voertuigen aangetroffen en de personen die deze wapens in hun bezit hadden, gearresteerd.

Op zondagochtend, tijdens een controle van een verdachte auto voor een nachtclub in Palm Beach, heeft de politie een brandwapen in het voertuig aangetroffen. Het wapen en het voertuig werden onmiddellijk in beslag genomen, en de twee verdachten werden gearresteerd en naar het politiebureau overgebracht.

Op dezelfde zondagochtend heeft de politie een andere verdachte auto voor een nachtclub in Palm Beach gecontroleerd en opnieuw een brandwapen aangetroffen. Het wapen en het voertuig werden onmiddellijk in beslag genomen, en de bestuurder werd ook gearresteerd en naar het politiebureau overgebracht.

Het bezit van brandwapens wordt een groter probleem in de gemeenschap, en ondanks de inspanningen van KPA om dit probleem te verminderen, blijven deze wapens in omloop.

In het jaarverslag voor 2022 dat in oktober vorig jaar door het Openbaar Ministerie is uitgebracht, staan interessante gegevens, maar er zijn ook enkele opvallende trends. Een van de meest opvallende is de toename van incidenten met brandwapens. Zoals eerder gemeld, is het bezit van wapens een van de meest voorkomende misdrijven onder minderjarigen. Het jaarverslag wijst echter ook op een toename van misdrijven met brandwapens in 2022 in vergelijking met 2021.

Volgens het jaarverslag van het Openbaar Ministerie waren er in 2022 in totaal 131 wapenincidenten, vergeleken met 84 in 2021. Toch was er in 2021 één geval van illegale invoer van een wapen zonder vergunning, terwijl er in 2022 geen enkel geval was.

Er was een toename in het aantal incidenten met brandwapens in 2022. Het Openbaar Ministerie en de politie hebben hun aanpak van wapenbezit geïntensiveerd, zoals aangekondigd tijdens een persconferentie op 29 juli 2022, zoals verklaard door de Procureur-Generaal (PG) en de politiechef.

Politiegegevens tonen een toename van wapenbezit onder jongeren. KPA heeft onderzoek gedaan naar gerapporteerde schietincidenten. Daarnaast waren er incidenten die niet officieel zijn gemeld, maar wel informeel bij de politie zijn gemeld.

Van november 2022 tot 28 december 2022 hebben het Openbaar Ministerie en KPA een inzamelingscampagne voor brandwapens gehouden, met twee containers geplaatst in politiebureaus in Oranjestad en San Nicolas.

Je kunt op Aruba zelf... De afvalproblemen oplossen...

Aruba gaat economisch goed vooruit, dat is voor ons allemaal duidelijk. Maar hoe langer dat goed blijft gaan, hoe meer we beginnen te zien waar we geen vooruitgang boeken. We hebben veel problemen, en grote, zonder dat we in staat zijn om voortvarend beleid te zien dat perspectief biedt. Een van de constante klachten is de situatie van de afvalverwerking. Aan de ene kant horen we positieve geluiden, zoals de kennelijk verbetering van de financiële situatie van Serlimar, maar de toestand op de plaatsen waar afval wordt verzameld, met name Parkietenbos en Sero Teishi, is nog steeds problematisch. Om nog iets toe te voegen aan de situatie binnen Serlimar; samen met het goede nieuws waarbij te zien is dat het jaar 2022 eindigde met een positief saldo van Afl. 1,441 miljoen, was dat echter niet het einde van de financiële problemen. Er wordt een negatief saldo voorspeld voor het jaar 2023, maar het moet ook gezegd worden dat de overheid een lagere behoefte aan subsidies van Afl. 2,2 miljoen minder verwacht, met nog steeds een tekort van Afl. 1 miljoen. In ieder geval is het voorspelbaar dat Serlimar uit de grote problemen zal komen die enkele jaren geleden tot de "surseance van betaling" hebben geleid.

Maar nu de grote problemen zelf; de verwerking van afval. Het grootste probleem is niet alleen de kwestie zelf, maar het ontbreken van een ministerieel beleid dat aangeeft waar we naartoe gaan. We hoeven geen genie te zijn om te concluderen dat we momenteel een beleid hebben van "dingen van de ene plek naar de andere te brengen", maar er is geen beleid van het hanteren van de verschillende opties die in de toekomst kunnen leiden tot een controle over wat we aan afval produceren en hoe we er vanaf kunnen komen. Hoe dan ook is het zichtbaar geworden dat we niet kunnen blijven omgaan met zaken op de huidige kreupele manier, waarbij we tot geen andere conclusie kunnen komen dan dat het begraven van afval in Sero Teishi niets oplost, de wijken aan de Westkant blijven last ondervinden van de nare en schadelijke geur. En in de zin van stedelijke planning is het logisch dat, als we het hebben over iets verplaatsen, de bewoonde gebieden niet verplaatst kunnen worden, maar dat we een oplossing moeten vinden om de overlast weg te nemen van waar het nu is. We begrijpen dat het gemakkelijk is om dat te zeggen, maar de vraag is ook: waar wil je ook alweer heen? We kunnen niet naar de volgende plek gaan waar we natuurgebieden opnieuw gaan opofferen om de volgende stortplaats in te richten, die alweer het doelwit wordt van kritiek, en terecht! Beetje bij beetje komen we misschien tot het moment waarop we beseffen dat we onze blik moeten verbreden bij de opties die we overwegen. Als we dat doen, komen we terecht bij een paar feiten die we niet langer kunnen negeren. Ons land is te klein om een bevolking van de huidige omvang te kunnen onderhouden, als we als uitgangspunt nemen dat we ons lokaal moeten kunnen aanpassen en aan alle behoeften moeten kunnen voldoen. Lange tijd hebben we geleefd met het accepteren van de realiteit dat alles wat we eten, drinken en dragen, alles wat we nodig hebben, moeten importeren. Maar we negeren nog steeds het feit dat als er nooit iets weggaat, terwijl meer dan 100.000 mensen afval produceren, we op een bepaald moment in onze eigen vuiligheid zullen omkomen... In ieder geval zijn we niet ver van die situatie verwijderd. Het is dan ook het belangrijkste moment om na te denken over de export van afval, en daarmee bedoelen we niet alleen de nu al exporteerbare categorieën, zoals oude auto's, accu's, batterijen en metalen, maar ook de rest van het afval waarvoor we geen oplossing hebben. We hebben dit hele propagandaproces van het lokaal verbranden van afval al meegemaakt, maar dat is geen haalbare oplossing, terwijl er wel oplossingen zijn, maar niet hier... Meer dan tien jaar geleden vroeg een Colombiaanse handelsdelegatie expliciet of Aruba niet kon overwegen om verschillende soorten afval te exporteren, evenals het resterende afval dat niet kan worden gerecycled, omdat er in dat land industrieën zijn die dit soort afval gebruiken om het op grote schaal te verbranden om energie te leveren die nodig is in het proces van onder andere de cementproductie. De reden waarom niet naar deze suggesties werd geluisterd was puur politiek, waarbij de hoofdrolspeler onder de ministers niet wilde horen over de optie omdat hij plannen had om met een grote verbrandingsoven te komen die ons nog eens een half miljard gulden zou kosten... Zoals altijd kost het een bewindspersoon niets om over dit soort bedragen te praten, want het is niet hij die het geld moet ophoesten! Dan nog een detail dat we niet moeten vergeten: in het buurland was er ook interesse in het materiaal dat wel gerecycled kan worden, wat lagere transportkosten betekent dan het vervoer naar andere landen verder weg.

Gezien de situatie waarin we ons nu bevinden, waarin een basisschoolleerling kan zien dat we niet verder kunnen op de huidige koers, is er gewoon geen afvalopslag meer te bedenken zonder de gezondheid van onze bevolking te schaden. Het probleem is dat we een regering hebben die uitblinkt in het vertellen van 'dingen die ze gaan doen'. Net als zij kunnen we ook blij zijn dat de economie weer goed vooruitgaat; maar het is nu echt tijd om aandacht te besteden aan deze zaken, vanuit een breder perspectief dan we tot nu toe hebben gezien.

Clandestien vervoer in Aruba zorgt voor gemeenschapsproblemen

Het is algemeen bekend dat er in Aruba veel mensen zijn die clandestien vervoer aanbieden - auto's, bussen en zelfs motorfietsen die vervoersdiensten aan anderen verlenen zonder daarvoor geregistreerd te zijn of vergunning te hebben. Verschillende factoren dragen bij aan dit probleem, en daarnaast veroorzaakt clandestien vervoer ook andere problemen in de gemeenschap.

In tegenstelling tot legale taxidiensten en openbaar vervoer, zoals trams, bussen en minibusjes, heeft clandestien vervoer geen registratie of vergunning. Vaak voldoen de mensen die deze diensten verlenen niet aan alle vereisten, zoals autokeuring en autoverzekering, en sommigen rijden zelfs zonder geldig rijbewijs. Sommigen van hen hebben ook geen legale verblijfsstatus in Aruba en zijn dus ongedocumenteerd.
Dit probleem is niet nieuw en wordt al enkele jaren besproken.

Er zijn verschillende redenen waarom clandestien vervoer zich verspreidt in Aruba. De routes en frequentie van reguliere bussen zijn niet voldoende om aan de behoeften van alle burgers te voldoen, en legaal taxivervoer kan erg duur zijn als mensen dit dagelijks moeten gebruiken om naar het werk te gaan, naar school te gaan, boodschappen te doen, enzovoort. Veel mensen kunnen om verschillende redenen geen eigen auto hebben en hebben behoefte aan persoonlijk vervoer. Er is ook een gebrek aan vervoer voor kinderen die naar school moeten, na schooltijd of voor naschoolse activiteiten zoals hobby's of sport.

Ook moet rekening worden gehouden met de invloed van de huidige problemen bij Arubus. In ons redactioneel commentaar van 15 februari laatstleden heeft Bon Dia Aruba gesproken over de kwesties bij Arubus:
"Deze onderneming moet zorgen voor openbaar vervoer, en stuit op grote problemen die deels niet opgelost kunnen worden. Vanuit een stedelijke planningsoptiek, en met betrekking tot openbaar vervoer dat op een economisch haalbare en betaalbare manier georganiseerd moet worden, bevinden we ons in een zeer ongunstige situatie vanwege een zeer kleine bevolking ten opzichte van het grondgebied dat deze bevolking moet bedienen. Bijvoorbeeld, normaal gesproken zou een stad van ongeveer 100.000 inwoners in Europa niet het bijna 100 km2 gebied van Aruba beslaan, maar misschien slechts een kwart van dat grondgebied.

Dit resulteert in kortere afstanden en compacter netwerk met een redelijke frequentie, waarbij meer klanten beschikbaar zijn op een redelijke afstand om te lopen, niet alleen tijdens de piekuren 's morgens en 's avonds, maar ook op andere momenten. Dit betekent dat Arubus tijdens de spitsuren 's morgens en 's avonds met volle bussen rijdt, maar op andere momenten rijden die grote bussen praktisch leeg. In dit structureel dure project is het moeilijk voor te stellen dat een model mogelijk is waarin de gebruiker al zijn kosten dekt met zijn kaartje. Wat betreft het slechte beheer blijft dit onopgelost zolang de overheid zich meer zorgen maakt over haar politieke invloed binnen het bedrijf dan over het waarborgen van goed bestuur."
Sinds die tijd hebben we niet veel meer gehoord over de situatie bij Arubus.

Aan de andere kant is er een grote gemeenschap van ongedocumenteerde personen die behoefte hebben aan regelmatig en betrouwbaar vervoer, en vaak coördineren en maken ze gebruik van clandestien vervoer binnen hun eigen gemeenschap, dat wordt georganiseerd via communicatie-apps op smartphones.

Het probleem doet zich voor wanneer een van deze clandestiene voertuigen betrokken raakt bij bijvoorbeeld verkeersongevallen. Zoals eerder vermeld, hebben velen van hen geen verzekering, wat het moeilijk maakt voor slachtoffers van ongevallen om de vergoeding te krijgen die hen toekomt. In het geval dat de bestuurder ongedocumenteerd is, betekent dit ook dat de persoon kan worden gearresteerd en het voertuig mogelijk in beslag kan worden genomen.

Een ander risico waarmee gebruikers van clandestien vervoer worden geconfronteerd, is het ontbreken van consumentenbescherming. Er zijn gevallen geweest waarbij mensen slachtoffer werden van diefstal en oplichting door clandestiene vervoerders, en vanwege hun ongedocumenteerde status in Aruba hadden velen van deze slachtoffers geen middelen om gerechtigheid te zoeken.

Net als in elke andere illegale industrie, inclusief de informele economie, betalen clandestiene vervoerders geen belastingen of sociale bijdragen en houden ze zich niet aan de arbeidswetten van Aruba, wat resulteert in een aantal negatieve gevolgen voor de samenleving. Zo creëert het oneerlijke concurrentie voor legaal geregistreerd vervoer. Doordat ze niet bijdragen aan belastingen, maken ze gebruik van wegen en andere infrastructuur zonder bij te dragen aan het onderhoud ervan. Ten slotte dragen werknemers in de clandestiene vervoersindustrie niet bij aan de Algemene Ziektekostenverzekering (AZV), terwijl ze hier potentieel wel gebruik van maken, en ze hebben geen recht op pensioen- en Sociale Verzekeringsbank (SVB)-voordelen zoals werknemers in reguliere sectoren dat wel hebben.

Bon Dia Aruba heeft contact opgenomen met de minister van Transport, Ursell Arends, om vragen te stellen over het beheer van de clandestiene transportindustrie en welke stappen er momenteel worden ondernomen om dit te reguleren. Arends merkte op dat het probleem van clandestien vervoer verschillende factoren omvat, waaronder mobiliteit, routes en de infrastructuur van het openbaar vervoer, zoals Arubus en reguliere bussen. Ten tweede zijn veel gebruikers ongedocumenteerde personen. Arends benadrukte ook het gebrek aan regulering, met name met betrekking tot schoolvervoer. "Deze kwesties komen allemaal terug op het beheer dat mobiliteit in het algemeen, regulering en controle bevordert," merkte Arends op.

Wat betreft dit beheer verklaarde Arends dat er momenteel aan gewerkt wordt. "Het beheer van transport en mobiliteit wordt afgerond, maar we moeten rekening houden met de uitdagingen en beperkingen die we hebben," zei hij. "Bijvoorbeeld het gebrek aan mankracht voor handhaving, de infrastructuur, de alarmerende financiële situatie van Arubus, en meer."

Niettemin verzekerde Arends dat al deze factoren "onze aandacht hebben en afzonderlijk worden aangepakt."

Afbeelding uit het archief.

Hooggerechtshof stelt beslissing over zaak betreffende het homohuwelijk in Curaçao en Aruba uit

(CuraçaoChronicle) – Het Hooggerechtshof in Den Haag heeft op vrijdag een beslissing uitgesteld in de zaak betreffende het homohuwelijk in Curaçao en Aruba. Er werden juridische argumenten gepresenteerd bij het Hooggerechtshof met betrekking tot het beroep dat is ingediend door Curaçao en Aruba tegen de legalisatie van het huwelijk voor homoseksuele stellen.

Volgens de bestaande wetten in beide landen is het huwelijk tussen personen van hetzelfde geslacht niet toegestaan. Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie in Willemstad oordeelde echter op 6 december 2022 dat de uitsluiting van homoseksuele stellen van het huwelijk in strijd is met anti-discriminatiebepalingen en grondwettelijke principes. Als gevolg daarvan hebben zowel Curaçao als Aruba het besluit aangevochten door middel van een beroep.

Namens Aruba beweert advocaat Jan-Paul Heering dat het Gemeenschappelijk Hof van Justitie ten onrechte een politieke rol aanneemt. Hij stelt dat de zaak niet gaat over het homohuwelijk of mensenrechten, maar dat het gaat om de rechterlijke macht die zich begeeft in politieke aangelegenheden. "Het lijkt erop dat de stoel niet past, aangezien het aanpassen van de wet om het homohuwelijk toe te staan veel ingewikkelder en uitgebreider is dan de rechtbank suggereert", aldus Heering.

Met dezelfde opvatting benadrukt advocaat Chester Peterson, die Curaçao vertegenwoordigt, dat het huwelijk, net als in tal van andere landen, een verdeeldheid zaaiend onderwerp is met uiteenlopende meningen. Ongeveer driekwart van de bevolking van Curaçao is katholiek en heeft conservatieve opvattingen. Peterson merkte op: "Sommige veranderingen op het eiland en in de Caribische regio verlopen trager dan in het liberale Europa en mogen niet worden opgelegd."

Advocaat Mirto Murray, sprekend namens Fundacion Orguyo Aruba en de Human Rights Caribbean Foundation in Curaçao - de organisaties die de zaak hebben aangespannen - lichtte in zijn pleidooi redenen toe om het argument dat de rechterlijke macht een politieke rol op zich neemt, te weerleggen. Murray drong er bij het Hooggerechtshof op aan om ongelijkheid binnen het Koninkrijk der Nederlanden uit te bannen en individuen van hetzelfde geslacht, zelfs in de eilanden, de mogelijkheid te bieden om hun liefde officieel te bezegelen door middel van het huwelijk.

De advocaat-generaal zal naar verwachting advies aan de rechtbank geven op 19 januari. Vervolgens zal het Hooggerechtshof een uitspraak doen, aangezien de voorzitter de zaak als 'zeer complex' beschouwt.

Begrotingsoverschot Curaçao daalt in één jaar van 142 naar 22 miljoen gulden

(CuraçaoChronicle) – Het aanzienlijke begrotingsoverschot van Curaçao, dat tot het vierde kwartaal van 2022 op 142 miljoen gulden stond, is gedaald tot ongeveer 22 miljoen, zoals gemeld door het Comité van Financieel Toezicht (Cft) in zijn halfjaarlijkse rapport aan de Raad van Ministers van het Koninkrijk in Den Haag.

Volgens het Cft wordt deze daling toegeschreven aan openstaande rekeningen als gevolg van verhoogde uitgaven in ministeries voor goederen en diensten, evenals hogere subsidietoekenningen.

Als reactie hierop beveelt het Comité van Financieel Toezicht aan om preventief toezicht op ministeries in te voeren, in combinatie met een boetepolitiek voor begrotingsoverschrijdingen.

Dit verlies van financiële ruimte wijst op een groter probleem binnen het financiële beheer van Curaçao. De begroting voor 2023, die leek in evenwicht te zijn, moet worden herzien op basis van deze nieuwe cijfers. Het Cft benadrukt de noodzaak van een nauwkeurigere en actuelere begrotingsaanpak, met name wat betreft belastingramingen en mogelijke begrotingsrisico's.

De aanbevelingen voor strikter begrotingstoezicht en boetepolitiek zijn bedoeld om de begrotingsdiscipline te versterken en te voorkomen dat onvoorziene uitgaven de begroting in de toekomst verstoren.

Daarnaast heeft het Cft opgemerkt dat ondanks de positieve stappen die Curaçao heeft genomen op het gebied van belastinginning, zorgen blijven bestaan over demografische ontwikkelingen zoals een krimpende en vergrijzende bevolking, die van invloed kunnen zijn op toekomstige belastinginkomsten. De organisatie benadrukt het belang van het doorvoeren van structurele aanpassingen om de overheidsfinanciën veerkrachtiger te maken tegen dergelijke demografische trends.

'Zware financiële lasten CMC zijn het gevolg van een reeks dubieuze beslissingen'

(CuraçaoChronicle) – In de aanloop naar het parlementair onderzoek naar de bouw van het nieuwe ziekenhuis in Curaçao beweert Jan Huurman, voormalig Inspecteur van Volksgezondheid op het eiland, dat de zware financiële lasten die momenteel door Curaçao's CMC worden gedragen, niet het gevolg zijn van toeval, maar voortkomen uit een reeks dubieuze beslissingen.

Waarom is het bestaande SEHOS (oude ziekenhuis) verlaten ten gunste van een volledig nieuw ziekenhuis? Waarom kozen ze voor de weg van volledige reconstructie in plaats van geleidelijke ontwikkeling? En wat motiveerde de keuze voor een nieuw ontwerp op de Amstel-locatie?

Deze kritische vragen vormen slechts het begin van een lange lijst die Huurman voor het parlementair onderzoek presenteert. De antwoorden op deze vragen kunnen niet alleen licht werpen op de besluitvorming rondom het nieuwe ziekenhuis, maar bieden ook lessen voor toekomstige megaprojecten op het eiland.

Het is tijd om de feiten bloot te leggen: Hoe heeft het Comité van Financieel Toezicht groen licht gegeven voor een lening in 2012? Wat zijn de bevindingen van hun onderzoek in 2021? Het tijdelijke kabinet-Betrian besloot de contracten in de herfst van 2012 te ondertekenen. Huurman vraagt zich af waarom er geen overweging was om deze cruciale beslissing uit te stellen tot de nieuwe regering.

Wie speelde een doorslaggevende rol bij de keuze voor Otrobanda, en met welke argumenten? De antwoorden op deze vragen zijn cruciaal voor de Curaçaose gemeenschap om te begrijpen hoe hun nieuwe ziekenhuis, een symbool van hoop en vooruitgang, ook een bron van financiële zorg is geworden.